

Daňový řád 2022

Bc. Zdeněk Vondrák

www.vondrak.cz

1

Bc. Zdeněk Vondrák

- Daňový poradce ev.č.3102
- www.vondrak.cz
- www.boffinotax.cz

- Bc. Lucie Vondráková
- Daňový poradce ev.č.3939

- Flying accountant s.r.o. www.fasro.eu

www.vondrak.cz

2

Správa daní

Vigilantibus iura scripta sunt v praxi aneb podle NSS **je totiž věcí jednotlivců, zejména pak jednotlivců podnikajících, aby svá práva střežili** mimo jiné tím, že o svých právních pozicích a s nimi spojených případných nárocích či újmách budou přemýšlet, ať již sami nebo za pomoci právního profesionála, s důkladností a jistou mírou právnické invence."

www.vondrak.cz

3

Novela daňového řádu

- zákon č. 283/2020 Sb.
- •nejrozsáhlejší a nejzásadnější novela daňového řádu
- •hlavní okruhy novely
- –MoJe daně –podpora elektronizace správy daní
- –zjednodušení kontrolních postupů – pouze pro SD
- –revize sankčního systému –úroky, pokuty
- –vracení nadměrného odpočtu –záloha na nadměrný odpočet
- –lhůta pro podání daňového přiznání k dani z příjmů
- –ostatní procesní změny

4

Správa daní

► Správa daně je postup, jehož **cílem je správné zjištění a stanovení daní** a zabezpečení jejich úhrady.

► 5 Afs 65/2012- 34

► Zatímco cílem správy daní podle zákona o správě daní a poplatků bylo stanovit a vybrat daň tak, **aby nebyly zkráceny daňové příjmy**, daňový řád upřednostňuje hledisko správnosti, nikoli hledisko fiskální. Zatímco dříve správce daně dbal především na to, aby stát nebyl krácen na svých příjmech, nyní musí dbát především toho, aby daň byla stanovena **po právu, tj. ve správné výši**.

www.vondrak.cz

5

§1 Daňové tvrzení

► Základem pro správné zjištění a stanovení daně je daňové přiznání, hlášení nebo vyúčtování (dále jen „**řádné daňové tvrzení**“) a dodatečné daňové přiznání, následné hlášení nebo dodatečné vyúčtování (dále jen „**dodatečné daňové tvrzení**“) podané daňovým subjektem.

NOVELA : Daňovým tvrzením je

- Řádné daňové tvrzení
 - daňové přiznání,
 - hlášení,
 - vyúčtování
- Dodatečné daňové tvrzení
 - dodatečné daňové přiznání,
 - následné hlášení,
 - dodatečné vyúčtování

§ 37/4/c, § 89/1, § 92/3, § 148/7, § 240c/1, § 244/2, § 245/1, § 250/3 a 7

www.vondrak.cz

6

Příslušenství daně

■ - úroky

- úrok z prodlení (§ 252)
- úrok z posečkané částky (§ 157 odst. 2)

■ Penále (§ 251)

■ Pokuty

- pokuta pořádková § 247
- Pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy § 247 a
- Pokuta za opožděné tvrzení daně § 250

■ Náklady řízení (§ 107 a 182)

■ Příslušenství musí vznikat podle daňového zákona

www.vondrak.cz

7

§ 4

Tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, neupravuje-li jiný zákon správu daní jinak.

Daňový řád = subsidiární vůči ostatním daňovým zákonům

§ 262 Při správě daní se správní řád nepoužije.

V případech určitých výkladových problémů, zejm. vyskytne-li se otázka, která není v daňovém řádu upravena, je namístě postupovat per analogiam iuris (analogie práva), resp. uplatnit obecné principy správního práva. Nelze pomíjet ani § 177 správního řádu, který zavazuje bezvýhradně všechny správní orgány dodržovat základní zásady činnosti správních orgánů ve veřejné správě, resp. uvádí, že základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje.

www.vondrak.cz

8

§ 5

► Zásada zákonnosti

► SD postupuje při správě daní s souladu se zákony

Nejdůležitější a primární zásada- vyplývá přímo z ústavního pořádku **včetně mezinárodních smluv**

čl.2 odst. 2 LZPS *Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.*

Zásada In dubio mitius

► 2 Afs 62/2004-70

► Zásada legální licence

Zásada enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí

SD uplatňuje svou pravomoc pouze v zákonném rozsahu

Souvisí se **zákazem libovůle**, tam kde jsou stanovena pevná kritéria, neuplatní se správní uvážení

čl. 2 odst. 2 Ústavy: "Státní moc lze uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon."

www.vondrak.cz

9

§ 5

► Zásada přiměřenosti (proporcionality) a zásada šetření práv zúčastněných osob

- zahrnuje **zásadu hospodárnosti** ve vztahu k osobám zúčastněným na správě daní.
- správce daně **šetří práva a právem chráněné zájmy** daňových subjektů a třetích osob v souladu s právními předpisy a používá při vyžadování plnění jejich povinností jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují naplnit cíl správy daně.
- správce daně může zasahovat do subjektivních práv osob **jen za podmínek stanovených zákonem** a v nezbytném rozsahu.

www.vondrak.cz

10

§ 6

► **Zásada procesní rovnosti**

Nejde o rovnost se správcem daně, souvisí s požadavkem nestrannosti – LZPS čl.37 odst.3

► **Zásada součinnosti** (spolupráce)

Je právem i povinností osob zúčastněných na správě daní (vzájemnost)

► **Zásada poučovací + umožnění práv**

Nelze chápat jako právo na autoritativní výklad zákona
„Přiměřené „ poučení pouze o procesu – ne o hmotě

► **Zásada vstřícnosti a slušnosti, zásada zdvořilosti**

Odpovídá klientskému přístupu a týká se roviny ústní i písemné
Povinnost vyvarovat se nezdvořilostí zavazuje obě strany viz
pokuta § 247 odst. 1

www.vondrak.cz

11

§ 7

► **Zásada rychlosti** (bezprůtahosti)

Nutno aplikovat i v rámci dané lhůty (tj. nečekat až na konec lhůty)

Zásada rychlosti řízení vychází z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle kterého má každý právo, aby jeho věc byla projednána bez zbytečných průtahů.

► **Zásada hospodárnosti a procesní ekonomie**

Postupovat tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady

Možnost spojovat určité postupy či řízení

Nesmí vést ke zkrácení práv osob zúčastněných na správě daní

VIZ: Desatero veřejného ochránce práv

www.vondrak.cz

12

§ 8

► Zásada volného hodnocení důkazů

Volnost úvahy se týká věrohodnosti (pravdivosti) důkazu a nutné kvality, nikoliv závažnosti či zákonnosti důkazů

8 Afs 78/2012-45

► Zásada správní judikatury (předvídatelnosti)

Souvisí s rovným přístupem k osobám zúčastněným na správě daní, Chrání právní jistotu

Vychází z ní princip vázanosti vlastní správní praxí SD

► Zásada materiální pravdy

Přednost obsahu před formou

Prokazuje správce daně (§ 92 odst. 5)

Platí přiměřeně i pro správce daně

Souvisí se zákazem obcházení zákona a zákazem zneužití práva. Judikatura ZSDP plně použitelná.

www.vondrak.cz

13

§ Novela DŘ k 1.1.2019 - §8

1.1.2019 (bez přechodného ustanovení)

• §8 odst. 4

Při správě daní se nepřihlíží k právnímu jednání a jiným skutečnostem rozhodným pro správu daní, jejichž převažujícím účelem je získání daňové výhody v rozporu se smyslem a účelem daňového právního předpisu.

• §92 odst. 5

Správce daně prokazuje skutečnosti rozhodné pro posouzení účelu právního jednání a jiných skutečností rozhodných pro správu daní, jejichž převažujícím účelem je získání daňové výhody v rozporu se smyslem a účelem daňového právního předpisu

www.vondrak.cz

14

§ 9

► Zásada nevěřejnosti

Specifická zásada pro správu daní
Veřejnost je z jednání vyloučena

► Zásada mlčenlivosti

Zavazuje nejen pracovníky SD ale i DS při výkonu správy daní

► Zásada oficiality a zásada vyhledávací

Konkretizována ve vyhledávací činnosti a možnostech zahájit určité postupy či řízení z moci úřední

► Zásada shromažďování údajů

Limitována cílem správy daní – neurčitý pojem
Zmocnění SD k zásahu do ústavního práva na ochranu osobnosti

www.vondrak.cz

15

Rozsudek Městského soudu v Praze (9 Af 22/2016).

Ačkoliv základní zásady správy daní v §5 až §9 postrádají ustanovení, že veřejná správa je službou veřejnosti (srov. §4 odst.1 zákona 500/2004 správní řád), tato zásada je v demokratickém právním státě vlastní činnosti všech správních orgánů. Orgány finanční správy jsou proto povinny na jednu stranu zajistit správné zjištění a stanovení daní a zabezpečit jejich úhradu (§ 1 odst.2 daňového řádu) na druhou stranu **jsou povinny přistupovat k daňovým subjektům jako servisní organizace**, aniž by automaticky předjímal jejich zlé úmysly nebo proti nim vystupovaly jako represivní orgány. Jinými slovy , na daňový subjekt je nutné hledět primárně tak, že je poctivý a není jeho úmyslem se vyhýbat daňové povinnosti, dokud správce daně nedoloží opak.

www.vondrak.cz

16

KS Ostrava 64 A 64/2017

9. V právním státu je důvodné očekávat od veřejné moci, že bude postupovat jen na základě zákona a zákonným způsobem, nebude jednat svévolně, nýbrž stabilně, předvídatelně a s vědomím, že naplňuje důvěru jednotlivců ve stát a jeho instituce, hodnověrně a spolehlivě. Každý předpokládá, že akty veřejné moci jsou správné a závazné, že orgány veřejné moci postupují spravedlivě a hledají věcně správná a rozumná řešení, chovají se vůči adresátům práv a povinností slušně a vstřícně, přiměřeně a zdrženlivě, jednají bez zbytečných průtahů, své rozhodnutí dostatečným způsobem zdůvodní, jinými slovy, že veřejná moc funguje tak, aby garantovala dodržování a prosazení objektivního práva, ochranu veřejných i soukromých subjektivních práv a v případech jejich porušení rychlé a efektivní znovuoobnovení právního stavu.

www.vondrak.cz

17

Subjekty správy daní

www.vondrak.cz

18

§ 10 – 11 Správce daně

► Orgán veřejné moci

► Správce daně (SD) – orgán veřejné moci v rozsahu, v jakém mu je zákonem nebo na základě zákona svěřena působnost v oblasti správy daní – **zákon 456/2011**

Vyjmenované pravomoci dané zákonem – nemůže nic jiného

Finanční úřad vykonává **vybranou působnost** na celém území České republiky.

Vybranou působností se pro účely tohoto zákona rozumí provádění **vyhledávací činnosti** při správě daní, nebo **postupu k odstranění pochybností, daňové kontroly** nebo **jiných kontrolních postupů** při správě daní.

www.vondrak.cz

19

§ 10 – 11 Správce daně

► Pravomoc správce daně

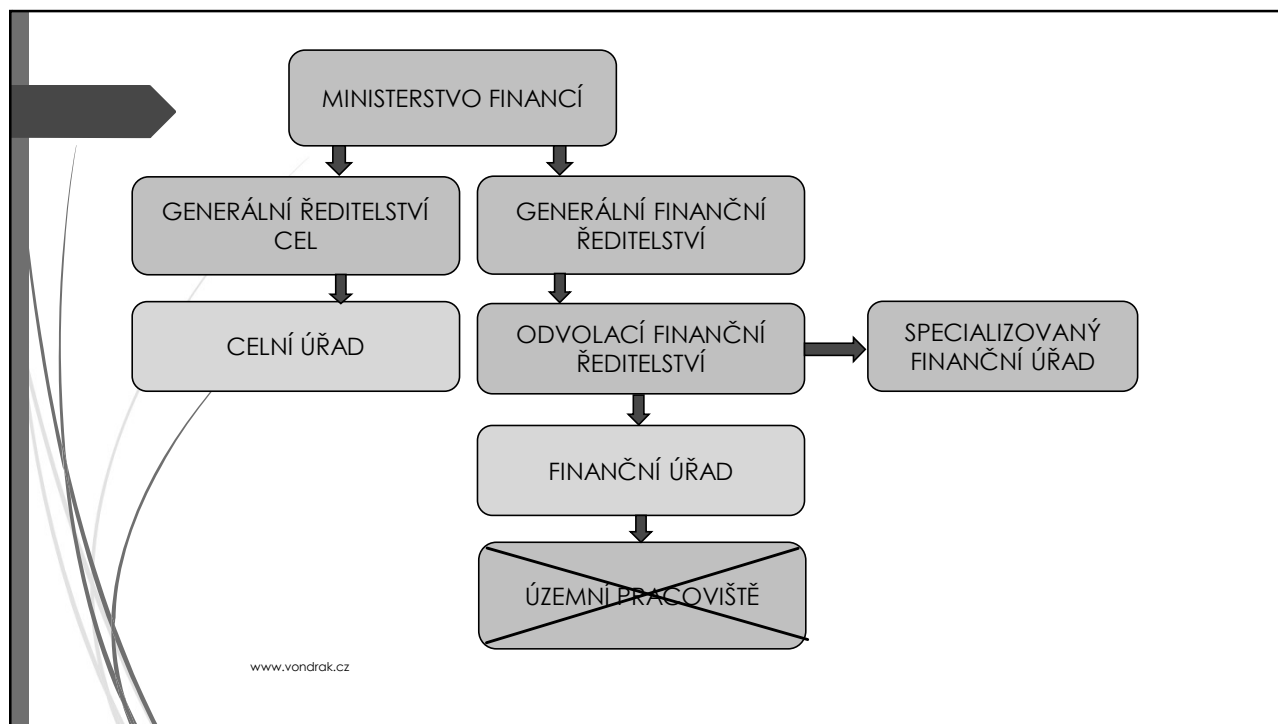
- a) vede daňová řízení a jiná řízení podle daňového zákona,
- b) provádí vyhledávací činnost,
- c) kontroluje plnění povinností osob zúčastněných na správě daní,
- d) vyzývá ke splnění povinností,
- e) zabezpečuje placení daní.

Orgán veřejné moci není nadán subjektivními právy a povinnostmi

Správce daně pro účely správy daní může zřídit a vést registry a evidence daňových subjektů a jejich daňových povinností.

www.vondrak.cz

20

21

§12 Úřední osoby

- Nový pojem nahrazující „pracovníka správce daně“
- Vykonávají pravomoc SD
 - Nejsou osoby zúčastněné na správě daní (rozdíl oproti § 7 ZSDP)
- Úřední osoba – zaměstnanec, který se bezprostředně podílí na výkonu pravomoci SD nebo osoba oprávněná k výkonu pravomoci SD zákonem nebo na základě zákona
- Prokazuje své oprávnění služebním průkazem
- O tom, kdo je v **dané věci úřední osobou**, správce daně osobu zúčastněnou na správě daní na požádání informuje. Úřední osoba na požádání osoby zúčastněné na správě daní sdělí své jméno, služební nebo obdobné označení, a ve kterém organizačním útvaru správce daně je zařazena.

www.vondrak.cz

22

§12 Úřední osoby

23

§ 20 - 21 Daňový subjekt

- **Daňový subjekt (DS)** = osoba, kterou za daňový subjekt označuje zákon, jakož i osoba, kterou zákon označuje jako poplatníka nebo plátce daně
- Vymezení pojmu poplatník či plátce daně nutno hledat ve zvláštní úprav (Pův. vymezení - § 6 odst. 2 a 3 ZSDP)
- DS má práva a povinnosti §1 odst.2 po dobu lhůty podle § 148 a to **i když přestane být DS**
- Osoby ustanovené podle zákona, které plní povinnosti stanovené daňovým subjektům, zejména správce dědictví a insolvenční správce, mají stejná práva a povinnosti jako DS.

www.vondrak.cz

24

§ 22 Třetí osoby

- **Třetí osoba** = osoba jiná než DS, která má práva a povinnosti při správě daní, nebo jejichž práva a povinnosti jsou správou daní dotčena, tedy jí zákon přisuzuje práva a povinnosti
- Daňový poradce pokud zastupuje **není třetí osobou**
- Koncepce taxativního výčtu (§ 7 odst. 2 ZSDP) nahrazena negativním vymezením
- Jde o širokou škálu osob a orgánů:
 .Např. svědci, znalci, tlumočníci, ručitelé, poddlužníci, orgány veřejné moci, provozovatelé platebních služeb, poskytovatelé poštovních služeb, osoby povinné k součinnosti, osoby povinné strpět zásah či omezení ze strany správce daně, osoby podávající vysvětlení atd.

www.vondrak.cz

25

§ 23 Prokázání totožnosti

- **Osoby zúčastněné na správě daní** musí podle odst.1 prokázat svoji totožnost na požádání úřední osoby. Není záměrně v tomto ustanovení konkretizován průkaz totožnosti, a připouští tak vedle občanského průkazu či cestovního pasu i jiné průkazné doklady jako např. řidičský průkaz nebo pas - § 36 odst.5 SpŘ, případně členský průkaz ČAK nebo KDP
- Zjištění totožnosti osoby zúčastněné na správě daní si může správce daně vynutit prostřednictvím příslušného bezpečnostního sboru, kterým je třeba rozumět především Policii ČR nebo Celní správu ČR.

www.vondrak.cz

26

§ 25 – Zastupování (obecně)

Nutno rozlišovat od pověření podle § 24 odst. 3)

- rozdíl je patrný při doručování (viz § 41)

Formy zastoupení:

- **zákonný zástupce** (DŘ tento pojem blíže nerozvádí)
- **ustanovený zástupce**
- **zmocněnec**
- **společný zmocněnec** nebo **společný zástupce**

Se zastoupeným je možné **jednat přímo** (osobně),
je-li **jeho účast nezbytná**

O jednání je nutno bezodkladně vyrozumět zástupce.

Pokud je zastoupený k součinnosti povolán prostřednictvím
doručované písemnosti, je nutné doručit též zástupci (§ 41 odst.2)

www.vondrak.cz

27

§ 26 – Ustanovený zástupce

Nastupuje **subsidiárně**, tj. v případě, že dotyčná osoba
není zastoupena jinou formou zastoupení.

Podmínky, kdy je nutné zástupce ustanovit, stanoví zákon

U tzv. bezdomovců je nutné vycházet ze zákona

č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel (zejména odst. 10),

ze kterého plyne, že místem trvalého pobytu

občana je sídlo ohlašovny → v těchto případech

nebude správcem daně ustanoven zástupce dle § 26.

DŘ dává jednoznačný návod komu a z okruhu jakých osob
má SD ustanovit zástupce, avšak **za podmínky jeho
předchozího souhlasu** (§ 26).

Nelze-li souhlas získat, může být zástupce ustanoven
z řad **daňových poradců** ve spolupráci s KDP ČR.

www.vondrak.cz

28

§ 27 až 29 - Zmocněnec

Zmocněnec = zástupce na základě plné moci

Plná moc je vůči SD **účinná**: okamžikem **uplatnění u tohoto SD** → tj. v momentě, kdy podání obsahující plnou moc došlo místně příslušnému SD

Účinky plné moci se vztahují též na SD:

- **nově místně příslušného**
- **provádějícího úkony** na základě dožádání
- **vedoucího řízení**, pro které byla plná moc uplatněna

Např. nadřízený SD v případě odvolání.

To neznamena, že **plná moc koncipovaná vůči všem SD** bude automaticky účinná vůči každému z nich. K tomu je nutné, aby podání **reálně došlo tomu kterému SD**.

www.vondrak.cz

29

§ 27 až 29 - Zmocněnec

Náležitosti plné moci:

- Projev **vůle zmocnitel** (v závislosti na formě podání)
- Jednoznačně **vymezení rozsahu** (opuštění fikce gen. plné moci)

Při **pochybnosti o rozsahu** plné moci aplikuje SD ust. o vadách podání.

- výzva k odstranění vad směřuje vůči zmocniteli
- zmocněnec bude pouze vyrozuměn (stačí neformálně)
- nutno poučit o následcích neodstranění vad

Plná moc je vůči SD **účinná odstraněním vad**, avšak účinky podání učiněného zmocněncem na základě vadné plné moci zůstávají zachovány, pokud dojde k odstranění vad ve stanovené lhůtě.

- **týká se jiných vad** plné moci, než jen špatného vymezení rozsahu neuplatní se obecné pravidlo o zpětných účincích zhojení vad podání (§ 74 odst. 3)

www.vondrak.cz

30

§ 27 až 29 - Zmocněnec

Změna koncepce **vztahu novější plné moci vůči starší**

- opuštěno pravidlo, podle něhož nebylo možné uplatnit novou plnou moc pro stejnou věc, dokud nebyla vypovězena původní plná moc
- nová plná moc **nahrazuje** plnou moc původní v rozsahu, ve kterém ji překrývá
- Dochází ke konzumaci dosavadní plné moci plnou mocí novější původní plná moc je tímto **vypovězena ze zákona**

Zda dojde k faktickému obeznámení původního zmocněnce není z hlediska právních účinků rozhodující!

www.vondrak.cz

31

27 až 29 - Zmocněnec

V **téže věci** může být **současně zvolen pouze jeden** zmocněnec.
Toto omezení se netýká jiných forem zastoupení.
Výjimka v § 69 odst. 6 při nahlížení do DIS.

Došlo k **odstranění omezení zastupování** u toho kdo není DP pouze jednoho DS u jednoho SD (srov. § 11 odst. 3 ZSDP).
Důvod: v praxi toto omezení způsobovalo zbytečné překážky zejména při používání elektronické komunikace.

Zákaz zmocněnci delegovat své zmocnění na další subjekty, **není-li daňovým poradcem nebo advokátem.**

- Jde o tzv. **řetězení plných mocí.**
- Výjimka v § 28 odst. 5 DŘ (zmocněnec pro doručování).

www.vondrak.cz

32

PLNÁ MOC

k zastupování daňového subjektu v daňovém řízení

FÚ pro Středočeský kraj
ÚzP v Hořovicích
26801 HOŘOVICE

Já, níže podepsaná/ý: Ing. Nová Jana

Jednatel Daňový s.r.o.

Sídlo: 267 61 Cerhovice

DIČ: CZ111111111

dále jen "zmocnitel"

zmocňuji v souladu s ustanoveními smlouvy o poskytování daňového poradenství, dle § 27 zák. 280/2009 Sb., a v souladu s ostatními obecně platnými předpisy:

Bc. Zdeňka Vondráka, daňového poradce evidenční číslo osvědčení 003102

se sídlem (též **adresa pro doručování**): Spálená 92/21 Praha 1 11000 telefon: 734504814, e-mail:

zdenek@vondrak.cz datová schránka vmefeqj

dále jen "zmocněnec",

aby zmocnitele **zastupoval ve všech řízeních, postupech a úkonech před správcem daně**, a to v neomezeném rozsahu pro všechny správce daně.

Tato plná moc nahrazuje a ruší všechny dříve udělené plné moci k zastupování, pokud byly uděleny. Tato plná moc platí, pokud nebude zmocnitelem odvolána či zmocněncem vypovězena, t. j. na dobu neurčitou.

Cerhovice dne 17.4.2020

Přijímám zmocnění.

www.vondrak.cz

33

PLNÁ MOC

XXX s.r.o.

Zastoupená jednatelem Ing. A. B.

Sídlo: Na Václaváku 1, 110 00 Praha 1

DIČ: CZ12345678

dále jen "zmocnitel"

zmocňuji v souladu s ustanoveními smlouvy o poskytování daňového poradenství, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ostatními obecně platnými předpisy:

Boffino Tax s.r.o. IČ 02761076, se sídlem Petra Bezruče 1776, 27201 Kladno, obchodní korporaci registrovanou jako daňový poradce, telefon +420734504814, e-mail:

vondrak.zdenek@boffino.eu, datová schránka imtevsx, zastoupenou jednatelem Bc.

Zdeňkem Vondrákem, daňovým poradcem evidenční číslo osvědčení 0003102

dále jen "zmocněnec",

aby zmocnitele **zastupoval ve všech věcech** daní, odvodů, poplatků a jiných podobných plateb, jakož i ve věcech, které s daněmi přímo souvisejí, ve věcech účetnictví a v dalších otázkách souvisejících s předmětem podnikání, a to v neomezeném rozsahu pro všechny správce daně.

Tato plná moc nahrazuje a ruší všechny dříve udělené plné moci k zastupování, pokud byly uděleny. Tato plná moc platí, pokud nebude zmocnitelem odvolána či zmocněncem vypovězena, t. j. na dobu neurčitou.

www.vondrak.cz

34

PLNÁ MOC

FÚ pro Středočeský kraj

ÚzP v Hořovicích

26801 HOŘOVICE

Daňový s.r.o.

Zastoupená: Ing. Nová Jana Jednatel

Sídlo: 267 61 Cerhovice

DIČ: CZ111111111

dále jen "zmocnitel"

zmocňuji v souladu s ustanoveními smlouvy o poskytování daňového poradenství, dle § 27 zák. 280/2009

Sb., a v souladu s ostatními obecně platnými předpisy:

Bc. Zdeňka Vondráka, daňového poradce evidenční číslo osvědčení 003102

se sídlem (též **adresa pro doručování**): Spálená 92/21 Praha 1 11000 telefon:734504814 , e-mail:

zdenek@vondrak.cz datová schránka vmefeqj

dále jen "zmocněnec",

K elektronickému podávání daňových přiznání k dani z přidané hodnoty.

Cerhovice dne 17.4.2020

Přijímám zmocnění.

Zmocněnec

www.vondrak.cz

Zmocnitel

35

PLNÁ MOC

FÚ pro Středočeský kraj

ÚzP v Hořovicích

26801 HOŘOVICE

Daňový s.r.o.

Zastoupená: Ing. Nová Jana Jednatel

Sídlo: 267 61 Cerhovice

DIČ: CZ111111111

dále jen "zmocnitel"

zmocňuji v souladu s ustanoveními smlouvy o poskytování daňového poradenství, dle § 27 zák.

280/2009 Sb., a v souladu s ostatními obecně platnými předpisy:

Bc. Zdeňka Vondráka, daňového poradce evidenční číslo osvědčení 003102

se sídlem (též **adresa pro doručování**): Spálená 92/21 Praha 1 11000 telefon:734504814 , e-mail:

zdenek@vondrak.cz datová schránka vmefeqj

dále jen "zmocněnec",

Ke všem záležitostem týkajících se daně z přidané hodnoty.

Cerhovice dne 17.4.2020

Přijímám zmocnění.

Zmocněnec

www.vondrak.cz

Zmocnitel

36

Plná moc

- k zastupování daňovým poradcem v souvislosti s prodloužením termínu pro podání daňového přiznání do 1.07.2022 dle § 136 odst.2 zákona č. 280/2009 sb. ve znění p.p.
Já, podepsaná
- Nezkušená Eva
- bytem: T.G.M , 272 01 Kladno
- DIČ: CZ1212121
- z m o c ň u j i
- pana Zdeňka Vondráka, daňového poradce registrovaného pod číslem 003102,
- se sídlem: Spálená 92/21, 11000 Praha 1, tel. 734504814
- Aby za mne **zpracoval a podal** daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2021. Platnost plné moci končí 31.7.2022.
- **Kladno dne: 5.6.2022**

www.vondrak.cz

37

Plná moc

- k zastupování daňovým poradcem v souvislosti s elektronickým podáním daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob v termínu pro podání daňového přiznání do 1. 4. 2020.
Já, podepsaný/á
- Zkušena Blanka
- bytem: Krátká 4, 160 00 Praha 6 DIČ: CZ23232323
z m o c ň u j i
- pana Bc. Zdeňka Vondráka, daňového poradce registrovaného pod číslem 3102,
- se sídlem Spálená 92/21 Praha 1, tel. 734504814, datová schránka vmefej
- **aby podal elektronickou cestou daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2019.** Je oprávněn převzít vyúčtování a je oprávněn podepsat **žádost o vrácení případného přeplatku.**
- Platnost plné moci končí 31. 5. 2020.
- Praha 6 dne: 19.2.2020

www.vondrak.cz

38

Plná moc

- Odeslání plné moci správci daně
 - **Písemně** (poštovní přepravou, podatelnou) – nutný doklad o podání
 - **Datovou schránkou zmocnitele** – není akceptace zmocněnce a kontrola zmocněnce o podání a doručení
 - **Autorizovaná konverze** plné moci na Czech pointu
 - Možno následně odeslat z datové schránky zmocněnce
 - Lze následně odesílat na všechny instituce (SSZ, ZP)
 - Pro DP možno odeslat kopii PM ze své datové schránky
 - 3 Afs 443/2019

www.vondrak.cz

39

§ 31 – Odborný konzultant

DS nebo jeho zástupce (**NOVELA** osoba zúčastněná na správě daní) si může **k jednání** přibrat odborného konzultanta.

- nejedná se o zástupce
- nemá žádná procesní práva (s výjimkou práva spoluúčasti)
- nemůže před SD vystupovat samostatně
- nemusí jít nutně o "odborníka"

Lze přibrat **i více** odborných konzultantů.

Pokud odborný konzultant maří jednání, může SD, nevede-li nebo nevedlo-li by k nápravě ani uložení pořádkové pokuty, rozhodnutím vyloučit odborného konzultanta z dalšího jednání.

www.vondrak.cz

40

§ 32 – Určení lhůty k provedení úkonu

Jde o tzv. **správcovské lhůty**- rozdíl od lhůt, které stanoví zákon.

- SD stanoví délku lhůty **rozhodnutím**.
- Lhůta kratší 8 dnů musí být vždy v rozhodnutí odůvodněna.

Lhůtu kratší než 1 den šlo stanovit pouze se souhlasem dotčené osoby –**Zrušeno od 1.1.2015 !**

Lhůta určená v **kratších časových jednotkách, než jsou dny**

Neplatí ustanovení § 33 odst. 4 – dny volna

Reakce na EET – 48 hodin nejsou dva dny !

Lhůta určená v kratších časových jednotkách, než jsou dny, se počítá od okamžiku, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek běhu lhůty.

www.vondrak.cz

41

§ 33 – Počítání času

Lhůta začíná běžet den po dni, kdy došlo ke skutečnosti, určující počátek.

Týdenní, měsíční a roční lhůta (+1 den) – **neplatí vždy!!!**

- speciální pravidlo lze nalézt např..

v § 87/3, § 148/1, § 160/1, § 252/2

-projeví se např.. ve lhůtě pro podání přiznání u daně z příjmů
(31. března → 1. dubna)

Pravidlo týkající se soboty, neděle a svátků – lhůta končí nejbližší následující pracovní den

- kromě lhůt kratších než 1 den

www.vondrak.cz

42

§ 34 – Běh lhůty pro správce daně

Jakákoli výzva k součinnosti vůči DS lhůtu pro SD do dne splnění součinnosti **lhůtu staví**.

K splnění součinnosti dojde faktickým obdržením podání SD → lhůta pro SD se znovu rozběhne pátým pracovním dnem následujícím poté, co podání dojde SD.

SD by neměl nechávat výzvu k součinnosti na poslední chvíli!

Těmito výzvami jsou např..

- výzva zmocniteli k úpravě plné moci (§ 28),
- výzva k odstranění vad podání (§ 74),
- výzva k zapůjčení dokladů, jiných věcí a vzorků (§ 82),
- výzva k převzetí zajištěných věcí (§ 84),
- výzva k zahájení daňové kontroly (§ 87),
- výzva k odstranění pochybností (§ 89),

www.vondrak.cz

43

§ 34 – Běh lhůty pro správce daně

NOVELA 2020

Pokud osoba zúčastněná na správě daní učinila podání elektronicky způsobem vyžadujícím dodatečné potvrzení, je pro určení počátku běhu lhůty pro vydání rozhodnutí nebo provedení jiného úkonu správce daně rozhodný den, kdy bylo podáno potvrzení tohoto podání.

Podání podle § 71/3 DŘ – přes EPO s e-tiskopisem.

Konkrétní daňové zákony mohou obsahovat speciální úpravu, která bude mít přednost. Např. § 38zf ZDP, pokud DS podá DAP současně s žádostí o vrácení přeplatku před uplynutím lhůty pro podání DAP, hledí se na žádost jako na podanou v poslední den lhůty pro podání DAP.

.§73 – SD čeká na potvrzení podání – zkoumá se kolik dní pak ze lhůty zůstane

www.vondrak.cz

44

§ 35 – Zachování lhůty

Pro zachování lhůty musí být **úkon učiněn nebo adresován věcně a místně** příslušnému SD.

Nutnost zvolit věcně a místně příslušného SD se týká i podání, které se činí:

- přes společné technické zařízení správců daně.
- Podána datová zpráva do datové schránky
- Podána poštovní zásilka obsahující podání

Nebyl-li **úkon** učiněn u věcně a místně příslušného správce daně, je lhůta zachována, je-li nejpozději v poslední den lhůty učiněn tento **úkon** u nadřízeného správce daně nebo u jiného věcně příslušného správce daně.

www.vondrak.cz

45

§ 36 – Prodloužení lhůty

Týká se lhůty, jejíž běh dosud neuplynul.

Prodloužit lze lhůtu:

- správcovskou
- zákonnou (pouze pokud tak stanoví zákon!)

Musí být naplněny "závažné důvody".

Pro případ, kdy je poprvé žádáno o prodloužení správcovské lhůty, je v zákoně vytvořena specifická konstrukce, která žadateli garantuje jistotu kladného vyřízení žádosti ve vymezeném rozsahu.

Správce daně v takovém případě automaticky povolí prodloužení lhůty **minimálně o dobu, která v den podání zbývá ze lhůty**, která je předmětem žádosti o prodloužení.

www.vondrak.cz

46

§ 36 – Prodloužení lhůty

Nevydá-li správce daně rozhodnutí do doby, o níž má být lhůta podle žádosti prodloužena, nebo nevydá-li rozhodnutí do 30 dnů ode dne, kdy žádost obdržel, platí, že žádosti bylo vyhověno.

Je-li rozhodnutí, kterým nebylo žádosti plně vyhověno, oznámeno po uplynutí stanovené lhůty, o jejíž prodloužení je žádáno, končí běh této lhůty uplynutím tolika dnů po oznámení tohoto rozhodnutí, kolik dnů zbývalo v době podání žádosti do uplynutí stanovené lhůty.

Správce daně může na žádost daňového subjektu nebo z vlastního podnětu prodloužit **až o 3 měsíce lhůtu pro podání ŘDT.**

www.vondrak.cz

47

§ 36 – Prodloužení lhůty

Pokud předmět daně tvoří i příjmy, které jsou předmětem daně v zahraničí, může správce daně na žádost daňového subjektu v odůvodněných případech prodloužit lhůtu pro podání daňového přiznání **až na 10 měsíců** po uplynutí zdaňovacího období.

Lhůtu nelze prodloužit, jde-li o lhůtu, se kterou zákon spojuje zánik práva.

Proti rozhodnutí o žádosti o prodloužení lhůty nelze uplatnit opravné prostředky.

www.vondrak.cz

48

§ 36 – Prodloužení lhůty

. NOVELA

- Při určení dne podání žádosti o prodloužení lhůty je rozhodný den, kdy byla tato žádost podána podle § 35 odst. 1.
- • § 73/1 DŘ nově výslovně zakotvuje, že podání je učiněno dnem, kdy tomuto správci daně došlo.
- • Pro žádost o prodloužení lhůty nebude toto obecné pravidlo aplikováno, ale postačí okamžik, kdy podání opustilo sféru podatele (tj. např. jeho předání poštovní přepravě či odeslání datové správy), pakliže je adresováno věcně a místně příslušnému správci daně.
- • Pro prodloužení lhůty dle § 36/2 DŘ se bude posuzovat doba, která zbývala z původní lhůty ke dni, kdy bylo podání předáno např. poště.

www.vondrak.cz

49

Koncepce doručování u DŘ

Doručování – představuje způsob, jakým adresáty seznámit s písemnostmi, nikoli cíl sám o sobě.

Zásada hospodárnosti a procesní ekonomie – doručování elektronicky
Vady při procesu doručení **jsou bez významu, pokud se doručovaná písemnost dostala do rukou adresáta**, nikoli však k tíži účastníka – vady procesu nemohou vést k naplnění podmínek fikce doručení. Pokud byl použitý **chybný způsob doručení** a adresát se s danou písemností neseznámil, **nelze doručit právní fikcí**.

Řádné doručení písemnosti je ve většině případů nutným předpokladem nastupujícím následkům proto, aby se rozhodnutí stalo účinným.

www.vondrak.cz

50

§ 39 – Způsoby doručování

Adresát = osoba, které je písemnost doručována nebo její zástupce

Primárně se doručuje:

- **1) při ústním jednání nebo jiném úkonu** - doručuje příslušná úřední osoba - podmínkou je přítomnost adresáta
- **2) Elektronicky – jinak než písemně** (DS, EPO, e-mail)

Sekundárně se doručuje:

- prostřednictvím zásilky doručované poštou
- úřední osobou pověřenou doručováním
- jiným orgánem, o němž to stanoví zákon

Ve zvláštních případech se doručuje:

- **veřejnou vyhláškou**
- **hromadným předpisným seznamem**

www.vondrak.cz

51

§ 40 – Doručování do vlastních rukou

- pokud tak stanoví zákon
- pokud tak určí SD (takže prakticky vždy)
- pokud je den doručení rozhodný pro počátek běhu lhůty – tj. všechna rozhodnutí

Doručení prostřednictvím datové schránky
nebo při ústním jednání či jiném úkonu
má **vždy** validitu doručení **do vlastních rukou**

www.vondrak.cz

52

§ 41 – Doručování zástupci

Doručování pouze zástupci **v rozsahu jeho oprávnění** k zastupování.

Nutno vždy posoudit, zda daná písemnost se týká věci, na níž se vztahuje zastoupení, či nikoli, tedy ne obecně, ale podle úkonů

Pokud je povaha písemnosti takového charakteru, že vyžaduje osobní účast zastoupeného. Půjde tedy zejména o výzvu či předvolání osoby. V takovém případě se písemnost doručuje jak zastoupenému, tak zástupci.

Případná lhůta, která se odvíjí od data doručení, se pak počítá od toho okamžiku, který nastal později.

www.vondrak.cz

53

§ 42 – Doručování prostřednictvím datové schránky

Pokud má DS datovou schránku, doručuje se **elektronicky do datové schránky**.

Je potřeba vycházet z obecné úpravy obsažené v zákoně č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů a to bez výjimky.

Doručení do datové schránky – neplatí SO, NE svátek.

Nelze doručovat e-mailem!

E-mail je pouze prostředkem neformální komunikace

www.vondrak.cz

54

§ 47 – Účinky doručení

► KDY NASTÁVAJÍ ÚČINKY DORUČENÍ:

► adresát je zastižen:

- adresát **převzme** zásilku: okamžikem převzetí
- adresát **odmítne** zásilku převzít: dnem odepření

► adresát **nezastižen**:

- adresát si **vyzvedne** zásilku u uložitele: dnem vyzvednutí
- adresát si zásilku v úložní době nevyzvedne: desátým dnem od uložení (nastává právní fikce doručení)

- Možnost vhodit fikci doručenou písemností do schránky adresáta.

www.vondrak.cz

55

§ 57 až 59 – Poskytování informací SD

- V zákoně koncipována široce (generální klauzule v § 57 odst.1) a pro vybrané subjekty v jasně vymezeném rozsahu.

- jde o speciální průlom do mlčenlivosti vybraných subjektů

► Týká se **třetích osob**:

- primárně orgánů veřejné moci
- sekundárně FO a PO (pouze v případě, pokud nelze vyžádat od orgánu veř. moci)

www.vondrak.cz

56

§ 57 až 59 – Poskytování informací SD

- Povinnost poskytnout údaje na základě vyžádání správce daně mají orgány veřejné moci a osoby, které
 - a) vedou evidenci osob nebo věcí,
 - b) poskytují plnění, které je předmětem daně,
 - c) provádějí řízení v případech, jejichž předmět podléhá daňové povinnosti, nebo
 - d) zpracovávají ~~získávají~~ jiné údaje nezbytné pro správu daní.

www.vondrak.cz

57

§ 57 Poskytování informací SD Novela 2018

- **Banky, spořitelní a úvěrní družstva, platební instituce,** poskytovatelé platebních služeb malého rozsahu, instituce elektronických peněz a vydavatelé elektronických peněz malého rozsahu (dále jen "poskytovatel platebních služeb") jsou povinni na vyžádání správce daně poskytnout údaje o
 - a) **číselech účtů** a jiných jedinečných identifikátorech,
 - b) **majitelích účtů a zmocněncích**, kteří jsou oprávněni nakládat s peněžními prostředky na účtech,
 - c) **stavech peněžních prostředků na účtech a o jejich pohybu, a údaje o osobách, které peněžní prostředky na účet vložily, a o příjemcích plateb,**
 - d) **úvěrech**, úschovách a pronájmech bezpečnostních schránek.

www.vondrak.cz

58

§ 57a Novela 2018

- **Povinná osoba podle AML** a to i v případě, že se jedná o osobu podle § 57, je povinna na vyžádání správce daně poskytnout tyto údaje nebo dokumenty:
 - a) **údaje získané při provádění identifikace klienta,**
 - b) **údaje získané při provádění kontroly klienta** podle § 9 odst. 2 písm. a) až c) zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
 - c) **údaje o způsobu získávání údajů** podle písmen a) a b),
 - d) dokumenty získané při provádění identifikace a kontroly klienta obsahující údaje podle písmen a) a b).

www.vondrak.cz

59

§ 60 až 62 - Protokol

- Sepisuje se o ústních podáních a jednáních.
 - SD sepíše – tedy **musí sepsat**
 - DŘ stanoví základní náležitosti protokolu
- Nová možnost – pořídit obrazový NEBO zvukový záznam.
 - SD musí předem upozornit zúčastněné osoby
- Tzv. **protokolární rozhodnutí** – vyhlášena při jednání (výzvy).
 - nemusí obsahovat otisk úředního razítka
- Čj. Pořadové č./rok/úřad – úředník/

www.vondrak.cz

60

§ 63 – Úřední záznam

- Sepisuje se o důležitých úkonech, které nejsou součástí protokolu – spíše záznam úřední osoba
- Náležitosti:
 - podpis úřední osoby
 - časový údaj
- Může mít elektronickou i listinnou formu.

www.vondrak.cz

61

§ 64 až 64 - Spis

- Spis se vede pro daný DS.
- Spis se člení na části:
 - podle jednotlivých daňových řízení (zejm. podle zdaňovacích období)
 - vymáhací (spojuje více daňových řízení v rovině platební, resp. vymáhací)
 - o dalších povinnostech při správě daní (např.. registrace)
 - vyhledávací (utajovaná)
 - o pořádkových pokutách

www.vondrak.cz

62

§ 64 až 64 - Spis

- Každá část obsahuje soupis všech písemností.
- Písemnosti ve spise:
 - se řadí časové posloupnosti
 - jsou označeny pořadovými čísly
 - mají společnou spisovou značku (např.. DIČ)
- DŘ nestanoví formu, ve které musí být písemnosti uchovány – obrazové a zvukové záznamy.
- Mohou být v listinné i elektronické podobě – návaznost na spisový řád SD.

www.vondrak.cz

63

§ 64 až 65 - Spis

- Vyhledávací část spisu:
 - Za normálních okolností do ní nelze nahlížet.
 - Zakládají se do ní pouze:
 - písemnosti uplatnitelné jako důkazní prostředky, jestliže by jejich zpřístupnění zmařilo nebo ohrozilo cíl správy daní, účel úkonu nebo ohrozilo objektivnost důkazu
 - nejdéle do doby, kdy je provedeno hodnocení důkazů (§ 92 odst. 7)
 - poté jsou přearazeny do příslušné části spisu

www.vondrak.cz

64

§ 64 až 65 - Spis

- písemnosti použitelné jako pomůcky, jejichž zpřístupnění daňovému subjektu by ohrozilo zájem jiného daňového subjektu nebo jiných osob zúčastněných na správě daní
 - ostatní pomůcky jsou přístupné k nahlížení
- úřední záznamy nebo protokoly o podaných vysvětleních,
 - To neplatí, pokud jsou použity jako pomůcky (pak se uplatní pravidlo o pomůckách – viz výše)
- písemnosti sloužící výlučně pro potřeby SD
- Při přearazení písemnosti z vyhledávací části spisu do příslušné části spisu: → musí být ze soupisu písemností patrné, která písemnost zaevidovaná v části vyhledávací byla přearazena, do které části, pod jakým poř. číslem a k jakému datu.

www.vondrak.cz

65

§ 64 až 65 - Spis

■ Vyhledávací část spisu:

- Pokud jsou použity jako důkazy v daňové kontrole, přearadí se nejdéle do zahájení **projednání zprávy o daňové kontrole**
- **NOVELA 2020**
- *Jde-li o důkazní prostředky, které jsou uplatněny v rámci daňové kontroly, lze je v části vyhledávací ponechat nejdéle do zahájení projednání zprávy o daňové kontrole **sdělení dosavadního výsledku kontrolního zjištění.***

www.vondrak.cz

66

§ 66 až 68 – Nahlížení do spisu

- DS (nebo zástupce) je oprávněn nahlížet:
 - do všech částí spisu (s výjimkou části vyhledávací)
 - do osobních daňových účtů (ODÚ)
 - do vyhledávací části spisu pouze se souhlasem SD
 - do soupisu písemností ve všech částech spisu, vč. Soupisu části vyhledávací
- Nahlížet lze v úředních hodinách.
 - SD může připustit i nahlížení mimo tyto hodiny.
- O nahlížení se pořizuje protokol nebo úřední záznam -podle povahy nahlížení
- Korespondenční nahlížení
- 2 Afs 188/2019 - 51

www.vondrak.cz

67

§ 66 až 68 – Nahlížení do spisu

- Proti rozsahu nahlížení do spisu není možno podat odvolání, jako tomu bylo v ZSDP (§ 23 odst. 4 ZSDP) → nejde o rozhodnutí!
 - Prostředkem ochrany je v tomto případě obecná stížnost podle § 261, o čemž by měl být DS poučen.
- Lze žádat poskytnutí:
 - kopie, opisu, výpisu či potvrzení
 - ověření (ověřovací doložku) výše uvedených výpisů
 - Nově není nutno každou kopii, opis, výpis či potvrzení automaticky potvrzovat, což má pro žadatele význam i z hlediska správních poplatků.
 - 2 Afs 188/2019 - 51

www.vondrak.cz

68

§ 69 – Daňová informační schránka

- Od 1.1.2014 zřízeny ze zákona pro PO, pro FO na žádost
- Umožňuje prostřednictvím dálkového přístupu (internetu) poskytovat informace z ODÚ a ze spisu (i od jiných SD).
- Zřízení a zrušení – na základě žádosti → je zapotřebí uznávaný elektronický podpis případně datová schránka.
 - za DS může žádost podat k tomu určený zástupce
- Přístup – na základě přihlášení → je zapotřebí uznávaný elektronický podpis – nebo přístup přes datovou schránku
 - přistupovat může – DS (vč. Pověřence), zástupce (zejm. zmocněnec)

www.vondrak.cz

69

DAŇOVÝ PORTÁL

Elektronické služby Finanční správy České republiky

Daňový portál

Daňový portál slouží pro komunikaci s finanční správou a k získávání informací z daňového řízení. Jeho funkce jsou vysvětleny v [dokumentaci](#).

	ELEKTRONICKÁ PODÁNÍ PRO FINANČNÍ SPRÁVU Vyplnění elektronických formulářů, uložení, odeslání aplikací EPO, uložení souboru pro odeslání datovou schránkou.	>
	ELEKTRONICKÁ EVIDENCE TRŽEB Služby dle zákona č. 112/2016 Sb. o evidenci tržeb. Pro další informace navštivte portál www.etz.cz .	>
	SLUŽBY DAŇOVÉ INFORMAČNÍ SCHRÁNKY ← Informace z daňového řízení.	>
	REGISTR DPH Hledání plátců DPH podle zadaných daňových identifikačních čísel (DIČ).	>
	VRÁCENÍ DPH V RÁMCÍ EU / MINI ONE STOP SHOP Vrácení daně plátcům v jiných členských státech dle §82 zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Zvláštní režim jednoho správního místa dle §110a až §110ze zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.	>

www.vondrak.cz

70

NOVELA 2020 § 69 a násl.

- Správce daně, **který je k tomu technicky vybaven**, umožní daňovému subjektu využívat prostřednictvím dálkového přístupu daňovou informační schránku. Daňová informační schránka může být společná pro **více správců daně**.
- Rozšíření funkcionality DIS s tím, že prostřednictvím DIS má být možné:
 - • **Činit podání** - s využitím vybraných info – tzv. předvyplněná podání
 - • **Získávat informace ze spisu a ODÚ** v širším pojetí než dosud + soustředěné i za více správců daně (nesupluje ale institut nahlížení do spisu)
 - • **Získávat vybrané informace o svých právech a povinnostech**
 - • **Zřízení přístupu i pro další osoby** mimo DS

www.vondrak.cz

71

NOVELA 2020 § 69 a násl.

- Nově DIS pro všechny subjekty
- Správce daně zřídí DIS daňovému subjektu na základě projevu vůle poprvé přistoupit do této schránky učiněného **daňovým subjektem** v informačním systému daňových informačních schránek.
- **Nedá se na základě plné moci**
- Musí uskutečnit daňový subjekt
- Stávající přístupy na základě PM a PM na přístup se ruší, záměr MF – vyčistit přístupová práva
- Přechodné ustanovení článek 2 : Původní ustanovení zákona se ruší den po dne, **kdy SD vyhlásí že je připraven změnu udělat.**
- V DIS pokud posílám musím potvrdit, zda to odesílám jako subjekt nebo zástupce, pokud jako subjekt – neplatí prodloužená lhůta

www.vondrak.cz

72

NOVELA 2020 § 69 a násl.

- Přihlašování do DIS:
- přes Centrální portál (Portál občana - Národní bod pro identifikaci a autentizaci - NIA),
- pomocí identifikačních údajů pro elektronickou evidenci tržeb, (?!?)
- pomocí nových občanských průkazů s čipem – E - občanka,
- pomocí přístupových údajů pro datovou schránku,
- počítá se s možností požádat o samostatné přístupové údaje do DIS přidělených na žádost daňového subjektu.
- Naopak se již **nepočítá** s přístupem přes zaručený elektronický podpis (ZAREP),

www.vondrak.cz

73

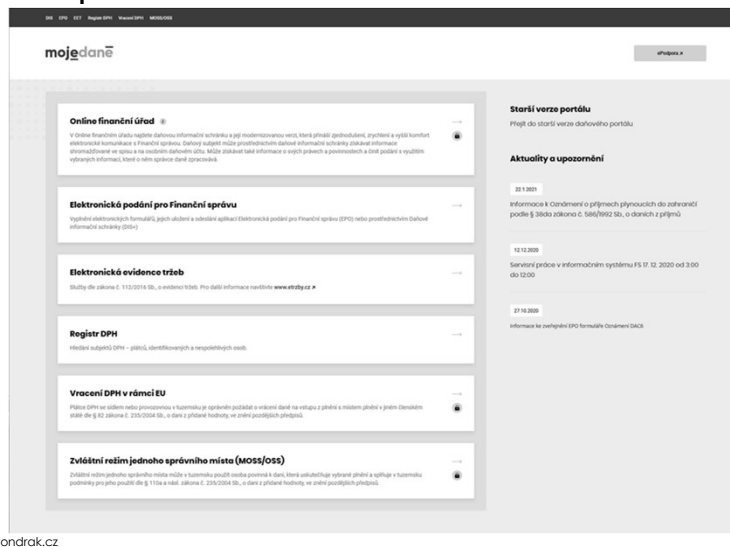
NOVELA 2020 § 69 a násl.

- Novela garantuje **12 měsíční období, po které zůstane zachována existence DIS podle dosavadní právní úpravy**. Počátek této doby je odvozen od okamžiku, kdy SD v souladu se zákonem zveřejní, že je technicky vybaven pro zřízení DIS „druhé generace“.
- Navržený časový rámec reflektuje roční periodu obnovy uznávaného elektronického podpisu, který je jedním z prostředků přístupu do stávající DIS. Zároveň je reflektována skutečnost, že okamžik účinnosti zákona a okamžik technické vybavenosti ke zřízení DIS „druhé generace“ nemusí nutně splývat. Není proto vyloučeno, že po určitou dobu bude k dispozici pouze DIS „první generace“ a až následně bude umožněno zřízovat a využívat DIS „druhé generace“ s možností dvanáctiměsíčního souběhu se schránkou „první generace“.
- Rozhodným okamžikem je tedy den, kdy správce daně v souladu s navrženým § 69/3/a/1 DR zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup skutečnost, že je technicky vybaven pro zřízení DIS.
- Z důvodu právní jistoty je výslovně stanoveno, že existence původní DIS neomezuje právo DS využívat novou DIS, tj. po přechodnou dobu bude možné mít dvě DIS (starou a novou).

www.vondrak.cz

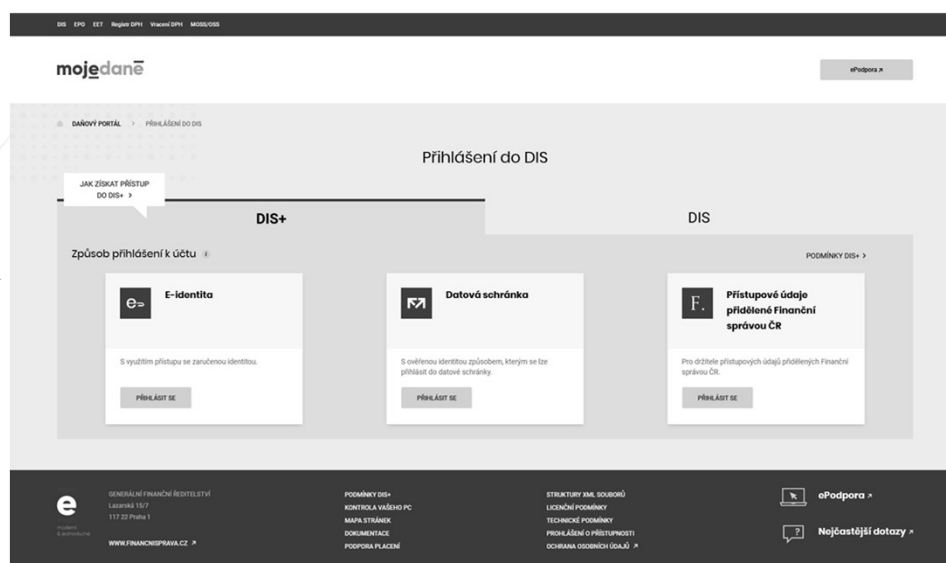
74

Přístup do DIS +

www.vondrak.cz

75

www.vondrak.cz

76

§ 70 až 73 - Podání

- **Podání** = úkon osoby zúčastněné na správě daní směřující vůči SD
 - Neplatí absolutně (platba je úkonem vůči SD, ale není podáním).
- Podání se posuzuje **podle skutečného obsahu** (bez ohledu na to, jak je označeno) – pokud ne – postup podle § 74
 - Navazuje na zásadu „materiální pravdy“ v § 8 odst. 3.
- Z podání musí být zřejmé, **kdo je činí, čeho se týká a co se navrhuje**
 - Další náležitosti stanoví explicitně či implicitně zákon (např.. důvody žádosti).

www.vondrak.cz

77

§ 70 až 73 - Podání

- Podání je účinné, až když dojde **příslušnému SD** (věcně a místně)
- **NOVELA: Podání je učiněno dnem, kdy tomuto správci daně došlo.**
- Podání, které je učiněno prostřednictvím datové zprávy s využitím dálkového přístupu, se přijímá na technickém zařízení správce daně (EPO) nebo prostřednictvím datové schránky správce daně.
- Způsoby (formy) podání – přenosová cesta:
 - kvalifikované:** (garantovaná totožnost podatele)
 - 1) písemně (ve smyslu listinně)
 - rozdlíl od písemnosti dle § 64 – může být i datová zpráva
 - 2) ústně do protokolu – SD ověří totožnost

www.vondrak.cz

78

§ 70 až 73 - Podání

■ elektronicky

■ Podepsané způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu

identita podatele a neporušenost obsahu zprávy je zajištěna na zprávě samotné jejím podepsáním – přenosová cesta může být jakákoliv (EPO + DS)

- s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky. (prakticky EPO)
- s využitím přístupu se zaručenou identitou, nebo
- prostřednictvím daňové informační schránky – MoJe Daně.

www.vondrak.cz

79

§ 70 až 73 - Podání

nekvalifikované:

- elektronicky – bez uznávaného el. podpisu či datové schránky - § 71 odst. 3
- pomocí jiných přenosových technik (fax zrušen, email, poštovní holub!)
- Doložení shody projevu vůle s obsahem podání:
 - písemné + ústně do protokolu → vlastnoručním podpisem
 - kvalifikované elektronické → uznávaným el. podpisem či datovou schránkou
 - nekvalifikované → potvrzením či ~~zopakováním~~ kvalifikovanou formou do 5-ti dní
 - možnost využít tzv. e-tiskopis (sankce při povinném elektronickém podání)

www.vondrak.cz

80

§ 70 až 73 - Podání

- Elektronická podání – je nutné adresovat na adresu elektronické podatelny
- **Druhy podání:**
 - formulářová (ŘDT, DDT, přihláška k registraci)
 - ostatní
- Formulářová podání lze podat:
 - na tiskopise vydaném MF – vydána vyhláška
 - na tiskovém výstupu s údaji, obsahem i uspořádáním údajů shodných s tiskopisem
 - *V tiskopisech a v nich vyznačených přílohách lze požadovat pouze údaje nezbytné pro správu daní. Je možné uložit povinnost „poučením k formuláři“ ?*

www.vondrak.cz

81

Elektronická podání

- Má-li daňový subjekt nebo jeho zástupce **zpřístupněnu datovou schránku** nebo zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, je povinen podání podle odstavce 1 učinit pouze **datovou zprávou** ve formátu a struktuře **zveřejněné správcem daně** odeslanou způsobem uvedeným v § 71 odst.1.
- **NOVELA 2020** – pouze DS ze zákona
- U FO záleží, v jakém postavení bude podání činit.
- Statutární auditoři, znalci, soudní tlumočníci a překladatelé – nejsou relevantní pro vyhodnocení povinnosti činit formulářová podání elektronicky. Tyto typy datových schránek slouží výhradně pro výkon činnosti (role), pro kterou byly zřízeny (v těchto rolích nedochází ke komunikaci se správcem daně v postavení daňového subjektu či zástupce).

www.vondrak.cz

82

Účetní závěrka

- Aby účetní jednotka nedostala pokutu dle **§37 odst.1 písm.g** zákona o účetnictví (až 3% z brutto aktiv) musí dle § 21 zveřejnit účetní závěrku
- Co to je účetní závěrka - § 18 odst.1 ZÚ – „**Účetní závěrka je nedílný celek** a tvoří ji R+V+P“ a dále odst.2 „ A musí k ní být **připojen podpisový záznam** statutárního orgánu účetní jednotky
- Podle § 22 zák.304/2013 o veřejných rejstřicích a § 18 nařízení vlády č.351/2013Sb. Kterým se upravují některé otázky Obchodního rejstříku, musí být listiny určené k uložení do sbírky listin zasílány rejstříkovému soudu v **elektronické podobě (PDF)**- tedy závěrka buď v el. podobě rovnou nebo autorizovaně konvertovat – **Kdo z vás to má?**

www.vondrak.cz

83

§ 74 – Vady podání

- **Podatel** = osoba, která fakticky podání učinila.
 - Může jím být – DS, ale i jeho zástupce.
 - Výzva k odstranění vad se pak zasílá tomuto podateli. Pokud by však nebyla osoba podatele jednoznačně určitelná, vyzývá SD osobu, které se podání týká.
 - U vad týkajících se plné moci (§ 28) se výzva vždy zasílá na vědomí i zmocněnci.
- **Vady podání:**
 - podání není způsobilé k projednání, nebo
 - podání nemůže mít předpokládané účinky pro správu daní

www.vondrak.cz

84

§ 74 – Vady podání

- Možnosti při odstranění vad:
 - a) odstraněny ve stanovené lhůtě → podání bylo učiněno řádně a včas (pouze pokud předchozí vadné podání bylo podané včas)
 - b) odstraněny po stanovené lhůtě → podání je učiněno dnem předložení opraveného podání
 - c) odstraněny částečně nebo vůbec → podání se stává posledním dnem stanovené lhůty neúčinným ex tunc, o čemž pořídí SD úřední záznam (nevyrozumívá se podatel, jenž na výzvu SD neučinil žádný úkon)

www.vondrak.cz

85

§ 76 Jednací jazyk

- Při správě daní se jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce. SD může připustit jednání v cizím jazyce podle svých znalostí, protokol ale vyhotoví v češtině.
- **Písemnosti vyhotovené v jiném než českém jazyce musí být předloženy v originálním znění, a současně v překladu do jazyka českého**, pokud správce daně neprohlásí, že takový překlad nevyžaduje nebo že požaduje úředně ověřený překlad; takové prohlášení může správce daně učinit na své úřední desce i pro neurčitý počet písemností v budoucnu.
- Občan České republiky **příslušející k národnostní menšině**, která **tradičně a dlouhodobě žije na území České republiky** (zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin), má před správcem daně právo činit podání a jednat v jazyce své národnostní menšiny.

www.vondrak.cz

86

§ 78 – Vyhledávací činnost

- Účel: zjistit **skutečnosti rozhodné pro správu daně**, a to i bez vědomí a součinnosti DS.
- SD získává prostředky zejména pro:
 - **budoucí dokazování** (jako důkaz je nutno osvědčit v rámci dokazování!)
 - **ověření řádného plnění povinnosti při správě daní** (zejména daňové a registrační)
 - **zahájení řízení z moci úřední**
- K vyhledávací činnosti (tj.sběru informací) může docházet:
 - v průběhu řízení
 - mimo probíhající řízení

www.vondrak.cz

87

Elektronická evidence tržeb

- Pozastaveno do roku 2023
- Je možno evidovat dobrovolně
- Správce daně bude tato data využívat ke kontrolní činnosti
- Zrušení EET po dobu krize však může mít ještě jeden účel. EET bylo koncipováno "neprůstřelně" a slouží jako absolutní důkaz. Takže srovnáním loňských tržeb a letošních, by mohli živnostníci velice přesně (a velmi těžko zpochybnitelně) vyčíslit škodu, kterou kvůli koronaviru - s díky nouzovému stavu a krizovým opatřením, utrpěli. A o to tu není sebemenší politický záměr.... Nebude li EET, bude důkazní břemeno živnostníků, o tom, jaké utrpěli ztráty, značně ztíženo.

www.vondrak.cz

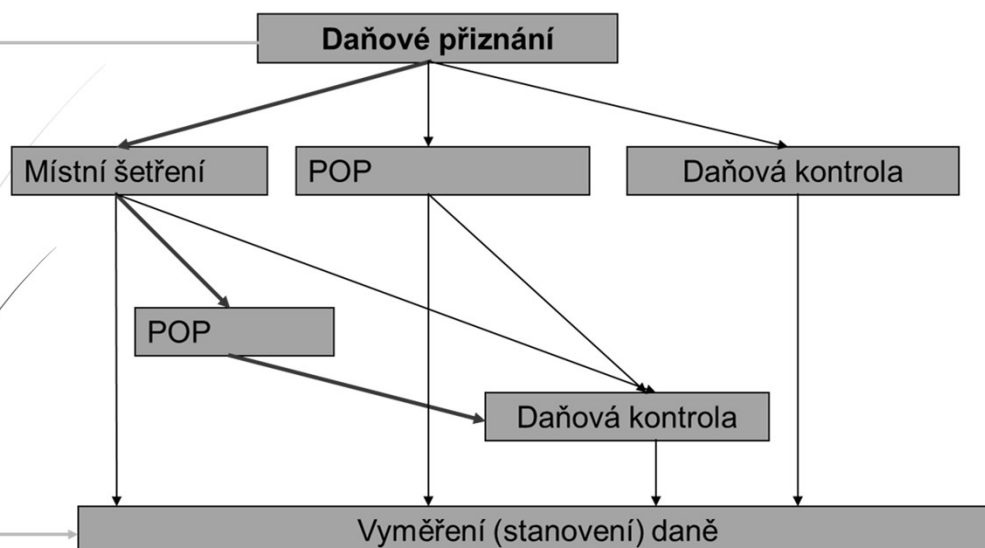
88

§ 79 - Vysvětlení

- Jde o **postup**, kterým SD realizuje vyhledávací činnost u třetích osob.
 - Může být prováděn samostatně či v rámci MŠ, daňové kontroly apod..
- Povinnost součinnosti může být vynucována:
 - pořádkovou pokutou (§ 247 an.)
 - pomocí instrumentu předvolání a předvedení (§ 100) pouze v běžícím řízení!
- Podané vysvětlení nelze použít jako důkazní prostředek
 - může být pouze pomůckou (§ 98 odst. 3)
 - důkazem až při svědecké výpovědi (§ 96)
- Podle povahy věcí sepisuje SD o podaných vysvětleních:
 - a) úřední záznam, nebo
 - b) protokol (zejména pokud se jedná o zákonnou povinnost)

www.vondrak.cz

89

www.vondrak.cz

90

§ 80 až 84 – Místní šetření

- Jde o ucelený **postup**, kterým SD realizuje vyhledávací činnost, tj.:
 - vyhledávání potenciálních důkazních prostředků od osob zúčastněných na správě daní.
 - Lze konat prakticky kdekoli.
 - I v prostorách SD (např. ohledání zapůjčené či zajištěné věci či vzorku).
 - SD, který není místně příslušný, může provádět místní šetření i bez dožádání.
 - Podle povahy věci sepisuje SD o průběhu MŠ:
 - a) úřední záznam (častější) nebo
 - b) Protokol
- SD provádí ohledání – např. § 54 SprŘ, nebo § 130 OSŘ nebo 113 TrŘ
- osobní prohlídka (**PTD**), pitva, vyšetření duševního stavu, zkouška krve

www.vondrak.cz

91

§ 80 až 84 – Místní šetření

- Zachována pravomoc:
 1. k přístupu na **všechna** místa sloužící k podnikání s tím, že pokud se jedná o obydlí, musí být nově naplněno kritérium nezbytnosti (tj. nelze-li jinak → nedotknutelnost obydlí)- pozor na sídla firem v prostorech pro bydlení
 - Právo přístupu neznamená právo zjednat si přístup proti vůli dotčené osoby: → je nutná součinnost, kterou je možno vynucovat např. pořádkovou pokutou.
 2. používat **programové vybavení DS** a vyžádat si výpis nebo kopii (i elektronickou)
 - V textu již není explicitně zmíněno „bezúplatně“,

www.vondrak.cz

92

§ 80 až 84 – Místní šetření

- Nové pravomoci SD:
 - přizvat si k provedení MŠ potřebnou osobu (př.: policista, jiná úřední osoba,)
 - pořádit obrazový **NEBO** zvukový záznam z MŠ:
 - nutno předem upozornit dotčené osoby
 - použití zaznamenat v protokolu či úředním záznamu o průběhu MŠ
- **NOVELA 2020**
 - *Správce daně může pořizovat obrazový nebo zvukový záznam o skutečnostech dokumentujících průběh úkonu, o němž předem **úkonu. Umožňují-li to povaha a okolnosti úkonu předem o tom** uvědomí osoby, které se tohoto úkonu účastní.*

www.vondrak.cz

93

Daňová kontrola

- Jde o nejrozsáhlejší postup (soubor úkonů), kterým SD prověřuje tvrzení DS a jiné skutečnosti mající vliv na stanovení jeho daňové povinnosti
 - **cíl DK = cíl správy daní**
- Předmět: určuje, k jakému daňovému řízení se DK vztahuje.
 - nejčastěji půjde o určité zdaňovací období (neplatí u jednorázových daní)
 - explicitně stanovena pravomoc SD provádět DK pro více daňových řízení (tj. několik zdaňovacích období – zásada hospodárnosti)
- Daňová kontrola je prostor, kde je DS umožněno, aby prokázal, že je schopen doložit svoje tvrzení. Výlučně vrchnostenský charakter získává daňová kontrola spolu s prvními pochybnostmi, že důkazní prostředky DS nejsou zcela v pořádku. I tehdy musí být ale kontrola prováděna při zohlednění všech základních zásad daňového řízení, včetně zásady součinnosti která platí oboustranně.

www.vondrak.cz

94

Daňová kontrola - rozsah

- **Rozsah:** určuje, které povinnosti, tvrzení či okolnosti bude SD v rámci daného předmětu prověřovat
 - 1. neomezený:**
 - DK je zaměřena na ověření plnění celkové daňové povinnosti u všech daní v daném zdaňovacím období
 - 1. omezený:**
 - DK je zaměřena pouze na ověření plnění vybraných povinností
- Rozsah lze v průběhu DK rozšířit či zúžit postupem pro její zahájení.
- Předmět a rozsah SD vymezí při zahájení DK.

www.vondrak.cz

95

Daňová kontrola - zahájení

- DS je povinen umožnit zahájení a provedení kontroly
 - DS musí zajistit vhodné místo- **kontrola se koná u DS nebo na místě které je nejvhodnější** – na FÚ pouze po dohodě
 - viz 1 Afs11/2004
 - DS má **právo** vyvracet pochybnosti – SD je nejprve musí sdělit- úřední osoba provádějící DK je povinna seznámit kontrolovaný DS se svými pochybnostmi, náležitě doloženými tak, aby je mohl předkládáním či navrhováním důkazních prostředků vyvracet.
 - Účastnit se kontroly je **právo** – ne **povinnost** – viz IV. ÚS 179/01

www.vondrak.cz

96

Daňová kontrola- zahájení

■ Stanoven okamžik zahájení DK podle § 87 DŘ:

→ **provedení prvního úkonu vůči DS**, kterým SD jasně deklaruje předmět a rozsah DK, tedy co je jejím předmětem a v jakém rozsahu budou povinnosti DS kontrolovány.

Současně musí dojít k **faktickému započetí** samotné kontrolní činnosti.

NOVELA 2020

- Nové znění DŘ zakotvuje, že **daňová kontrola je zahájena** (a její rozsah lze rozšířit nebo zúžit) **doručením oznámení o zahájení daňové kontroly** (oznámením o změně rozsahu daňové kontroly).
- Toto oznámení je považováno za zvláštní typ procesního rozhodnutí, které má zjednodušenou formu, neboť neobsahuje odůvodnění a nelze proti němu uplatnit opravné prostředky (§ 85/7 DŘ).
- Současně se do § 61/2 DŘ – obsah protokolu z pohledu vyhlášených rozhodnutí při jednání doplňuje možnost vyhlásit toto oznámení v rámci protokolu, kdy nemusí obsahovat otisk úředního razítka se státním znakem.

www.vondrak.cz

97

Daňová kontrola zahájení

- Z důvodové zprávy: *Změna konceptu DK neznamena obecný přechod od zahájení daňové kontroly za přítomnosti DS k zahájení korespondenční formou.*
- *Cílem je poskytnout SD možnost postupovat při zahájení DK jedním či druhým způsobem podle toho, který je v daném případě efektivnější a který je současně schopen zamezit případným obstrukcím ze strany DS.*

www.vondrak.cz

98

Daňová kontrola – kontrolní zjištění

- Správce daně seznámí daňový subjekt s výsledkem kontrolního zjištění, včetně hodnocení **všech** dosud zjištěných důkazů, a předloží mu jej k vyjádření.
- Na žádost daňového subjektu stanoví správce daně přiměřenou lhůtu, ve které se může daňový subjekt vyjádřit k výsledku kontrolního zjištění a navrhnout jeho doplnění. Nedojde-li na základě tohoto vyjádření ke změně výsledku kontrolního zjištění, nelze již v rámci projednání zprávy o daňové kontrole navrhnout jeho další doplnění.
- Právo DS vyjádřit se k výsledku kontrolního zjištění (pokud vyjádření a návrhy nevedly ke změně výsledku kontrolního zjištění, další vyjádření se nepřipouští) – 2 Afs 41/2007-115

www.vondrak.cz

99

NOVELA 2020 § 88

- Proces ukončení daňové kontroly
- Zavedeny nové pojmy
- **Dosavadní výsledek kontrolního zjištění**
 - - VKZ, který může DS rozporovat (vznést výhradu, podat návrh na doplnění)
- **Konečný výsledek kontrolního zjištění**
 - - VKZ, který je neměnný a je součástí zprávy o daňové kontrole

www.vondrak.cz

100

NOVELA - Kontrolní zjištění

- § 88/4 DŘ
- Daňový subjekt je v rámci vyjádření k dosavadnímu výsledku kontrolního zjištění oprávněn zejména
 - a) vznést výhradu k dosavadnímu výsledku kontrolního zjištění,
 - b) podat návrh na doplnění dosavadního výsledku kontrolního zjištění.
- § 88/5 DŘ
- Dojde-li na základě vyjádření daňového subjektu k dosavadnímu výsledku kontrolního zjištění k podstatné změně tohoto výsledku, postupuje se znovu podle dosavadního výsledku kontrolního zjištění.
 - • Celý proces seznamování se opakuje.
 - • Při posouzení toho, co lze považovat za *podstatnou změnu* musí SD mj. zvážit, zda další dialog s DS bude v dané věci přínosem (tj. zda má potenciál přispět k novým skutkovým zjištěním), anebo zda v souladu se zásadou rychlosti je vhodnější přistoupit ke stanovení daně.

www.vondrak.cz

101

NOVELA - Kontrolní zjištění

- § 88/1 DŘ – pokud z dosavadního VKZ vyplývá, že na jeho základě dojde k vydání PLV, sdělí dosavadní VKZ správce daně daňovému subjektu.
- Dosavadní VKZ lze sdělit
 - • Korespondenčně - Současně SD stanoví lhůtu k vyjádření
 - • Při jednání s DS - SD lhůtu k vyjádření nestanoví, pokud DS v rámci tohoto jednání prohlásí, že stanovení lhůty nepožaduje.
 - • U kontrol beze změny daně přejde SD rovnou do další fáze.
 - • Je otázkou, jaký bude postup v případech, kdy se nebude měnit daň (nedojde k doměření), mění se skutečnosti DS tvrzené (dílčí základ daně apod.), ale v důsledku uplatnění slev a nezdanitelných částí základu daně, které nebylo možné při podání tvrzení uplatnit, nedojde ke změně daně.

www.vondrak.cz

102

Novela – ukončení daňové kontroly

- § 88a/3 DŘ
- Pokud z konečného výsledku kontrolního zjištění nevyplývá, že v dané věci dojde k vydání rozhodnutí o stanovení daně, je vyměřovací nebo doměřovací řízení ukončeno doručením oznámení o ukončení daňové kontroly, nejedná-li se o řízení, které bylo zahájeno podáním daňového tvrzení.
 - Pokud bylo řízení zahájeno podáním daňového tvrzení – PLV se vydává vždy.
 - Jinak se nebude vydávat vedle oznámení o ukončení daňové kontroly ještě samostatné rozhodnutí o zastavení vyměřovacího či doměřovacího řízení.
- K zastavení řízení dojde ze zákona (ex lege) okamžikem doručení oznámení o ukončení daňové kontroly.

www.vondrak.cz

103

NOVELA - Ukončení daňové kontroly

- Ukončení daňové kontroly (§ 88a):
- • DK je ukončena doručením oznámení o ukončení DK, tj. ruší se projednání zprávy o daňové kontrole
- • společně s oznámením o ukončení DK se doručuje ZDK, která obsahuje:
- – odkaz na oznámení o zahájení DK, popř. na oznámení o změně rozsahu DK
- – konečný výsledek kontrolního zjištění včetně
 - • hodnocení důkazů
 - • stanovisko SD k vyjádření a návrhům DS
 - • vypouští se odkazy na protokoly, úřední záznamy a podání
 - • společně s oznámením o ukončení DK lze doručit o rozhodnutí o stanovení (doměření) daně

www.vondrak.cz

104

POP – postup k odstranění pochybností

- Nový název pro postup označovaný dříve jako „vytýkácí řízení“.
 - Nejde o řízení (výstupem není rozhodnutí).
- Slouží k odstranění **konkrétních** pochybností o správnosti, průkaznosti, pravdivosti nebo úplnosti:
 - ~~ŘDT nebo DDT~~
 - **NOVELA Daňového tvrzení a jiných písemností**
 - dalších písemností předložených DS (→ umožňuje tedy odstranit obsahové vady podání, u nichž za tímto účelem není stanoven jiný postup)
- Pochybnosti musí být konkrétní a formulovatelné tak, aby umožnily DS jejich zhojení prostřednictvím písemné či ústní reakce.

www.vondrak.cz

105

POP

I. fáze:

- Postup je vůči DS zahájen vydáním výzvy k odstranění pochybností.
- Výzva obsahuje:
 - **popis konkrétních pochybností** (nestačí obecné prohlášení o tom, že jsou pochybnosti!)
 - lhůtu minim. 15 dní k odstranění pochybností
 - poučení o následcích spojených s neodstraněním pochybností nebo nedodržením lhůty (tj. možnost přejít na pomůcky)
 - Výzva k odstranění pochybností lhůtu pro SD ve smyslu § 34 nově pouze staví (tedy nepřerušuje).
- V případě předpokladu vzniku daňového odpočtu: (nikoli přeplatku jako v ZSDP) je nutno výzvu vydat do 30 dnů ode dne podání, avšak nově: počítáno nejdříve od posledního dne lhůty pro podání ŘDT nebo DDT
 - lhůtu pro ukončení celého postupu DŘ nestanoví (nutno však ctít zásadu rychlosti, případně též lhůty stanovené vnitřními předpisy)

www.vondrak.cz

106

POP

- O průběhu postupu sepíše SD
 - protokol (v případě ústní interakce)
 - úřední záznam (v případě písemné interakce)
- **Pochybnosti mohou být:**
 - 1. odstraněny** → postup je ukončen, výsledek netřeba sdělovat, mělo by bezodkladně dojít rozhodnutí ve věci
 - 2. neodstraněny v důsledku nesoučinnosti DS** → možnost stanovit daň podle pomůcek
 - 3. neodstraněny i přes součinnost DS** → postup pokračuje do II. fáze

www.vondrak.cz

107

POP

II. fáze: týká se pouze pochybností u ŘDT či DDT, nikoli dalších písemností, pokud tyto přímo nesouvisí se stanovením daně:

- SD sdělí DS, že nedošlo k odstranění pochybností a poučí jej o možnosti podat do 15 dnů návrh na pokračování v dokazování (spolu s návrhem na provedení dalších důkazních prostředků)
- SD zvolí, zda:
 - a) o dani rozhodne i přesto, že zde přetrvávají určité pochybnosti
 - nutno do 15 dnů od návrhu DS na pokračování v dokazování, tzn. Pokud DS na návrh nereaguje, SD není tou to lhůtou vázán
 - b) bude v dokazování pokračovat (není vázán názorem DS) → **zahájí DK** -bude zahájena pouze v nezbytném rozsahu, tj. ohledně skutečností, kde přetrvávají pochybnosti.

www.vondrak.cz

108

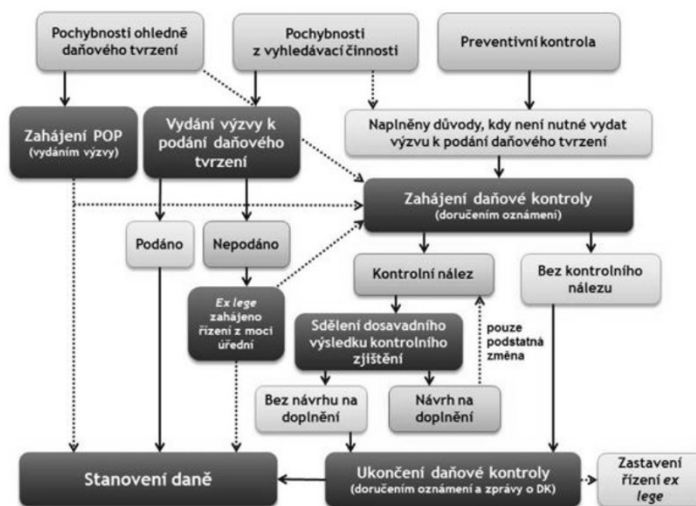
POP

- b) bude v dokazování pokračovat (není vázán názorem DS) → **zahájí DK** -bude zahájena pouze v nezbytném rozsahu, tj. ohledně skutečností, kde přetrvávají pochybnosti.
- **NOVELA 2020**
- **(4) Správce daně může zahájit za účelem odstranění pochybností daňovou kontrolu, jejíž předmět a rozsah nejsou tímto účelem omezeny. Zahájením této daňové kontroly je postup k odstranění pochybností ukončen.**
- Možnost přejít do DK kdykoliv
- explicitní vyjádření dnešního faktického stavu, kdy je nutno přejít z POP do DK v případě vyvstálé potřeby na časově, místně a kapacitně rozsáhlé dokazování
- daňovou kontrolu lze zahájit v neomezeném rozsahu
- zahájením daňové kontroly je POP ukončen

www.vondrak.cz

109

Obrázek 5: Grafické znázornění zjednodušení kontrolních postupů

www.vondrak.cz

110

§ 92 až 96 - Dokazování

- Proces, který navazuje na vyhledávací činnost.
- Cíl: získání poznatků (zjištění skutkového stavu) důležitých pro vydání rozhodnutí nebo další procesní postup.
- Lze realizovat v průběhu řízení.
 - mimo běžící řízení lze provádět vyhledávací činnost, při níž je možné získávat podklady (zejm. listiny), které lze v řízení použít jako důkazní prostředek
 - může být součástí určitého formalizovaného postupu (např. daňová kontrola)

www.vondrak.cz

111

§ 92 až 96 - Dokazování

- SD dbá, aby **skutečnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně byly zjištěny co nejúplněji**, a není v tom vázán jen návrhy DS.
 - limitem pro toho pravidlo je však důkazní břemeno DS (tzn. může se spokojit s tím, co uvádí jako skutkovou podstatu DS)
 - Lze –li prokázat i jinak než důkazními návrhy daňových subjektů, je správce daně povinen tak učinit, to však není přenos důkazního břemene, pouze povinnost objektivně a iniciativně zjišťovat skutkový stav.

www.vondrak.cz

112

§ 92 až 96 - Dokazování

- Zákon stanoví, které skutečnosti prokazuje SD.
 - oznámení vlastních písemností, předpoklady právní fikce, vyvrácení věrohodnosti úředních záznamů a evidencí, podmínky pro uplatnění sankcí, skutečný obsah právního úkonu (pouze pokud jej SD zpochybňuje!)
 - Tento výčet sice **budí zdání taxativního výčtu**, avšak **nemusí být úplný!**
 - Platí obecná zásada, že se neprokazují notoriety a právní poznatky (tj. objektivní právo) – již není zmiňována explicitně jako tomu bylo v § 31 odst. 3 ZSDP.
 - **nelze prokazovat neexistující skutečnosti** (tzv.. negativní důkazní teorie) → pokud DS tvrdí, že něco nenastalo, SD musí prokázat opak, aby toto tvrzení zpochybnil

www.vondrak.cz

113

§ 92 až 96 - Dokazování

- Pojmy:
 - Důkazní prostředek = procesní činnost při dokazování
 - např. výslech svědka či znalce, **ohledání**, čtení listiny
 - Pramen důkazu = nosič informace
 - např. svědek, znalec, listina, předmět ohledání (pojem důkazní prostředek!)
 - Důkaz = přímý poznatek (informace) z procesu dokazování
 - např. obsah svědecké či znalecké výpovědi, obsah listiny, poznatek z ohledání
 - Indicie – poznatek, že se mohlo něco stát

www.vondrak.cz

114

§ 92 až 96 - Dokazování

- Důkazní prostředky:
 - Obecně jsou to veškeré podklady:
 - jimiž lze zjistit skutečný stav věci a ověřit skutečnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně
 - **nebyly získány v rozporu s právním předpisem** (správcem daně i jiným orgánem)
 - byly získány v průběhu řízení i před jeho zahájením, a to:
 - vlastní činností
 - od jiného SD
 - od jiného orgánu veřejné moci (např. z trestního řízení)

www.vondrak.cz

115

§ 92 až 96 - Dokazování

- O hodnocení důkazů sepíše SD **úřední záznam**, pokud se toto hodnocení neuvádí v jiné písemnosti založené ve spise.
 - Např. zpráva o daňové kontrole či odůvodnění rozhodnutí.
- V rámci procesu, který vede k vyhotovení zprávy o daňové kontrole, dochází k seznámení s hodnocením důkazních prostředků zjištěných v průběhu DK.
 - Nemusí jít nutně o hodnocení všech důkazních prostředků (ty mohou být získány i mimo probíhající DK), avšak z hlediska zásady hospodárnosti a procesní ekonomie by SD měl postupovat – pokud možno – kumulativně.

www.vondrak.cz

116

§ 96 Svědci

- V ustanovení odst.1 je obecně stanovena povinnost **každému vypovídat jako svědek** o důležitých okolnostech při správě daní, týkajících se jiné osoby za podmínky, že jsou mu známy. (pouze FO)
- Bezdůvodné odmítnutí výpovědi je možné postihnout pořádkovou pokutou (§ 247 a násl.). O těchto okolnostech musí vypovídat pravdivě a nic nesmí zamlčet. Jako **svědek tak bude povolána fyzická osoba, která svými smysly vnímala skutečnosti, které by mohly být důležité pro správné posouzení věci v souladu s cílem správy daní** (§ 1 odst. 2). Na rozdíl od znalce je tedy důležitá jeho znalost fakticky existující situace, nikoliv jeho odborné znalosti.
- Správce daně má podle odst.4 povinnost **poučit předem svědka o možnosti odepřít výpověď**, o jeho povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet a o právních následcích nepravdivé nebo neúplné výpovědi. Na křivou svědeckou výpověď je nutné pohlížet jako na napomáhání spáchání trestného činu spočívajícího v neodvedení nebo zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, které je správce daně povinen oznámit; na tuto skutečnost bude v rámci poučení svědek upozorněn.

www.vondrak.cz

117

§ 96 Svědci

- V odst. 5 je výslovně zakotveno **právo daňového subjektu aktivně se účastnit prováděného výsledku svědka**, tedy i možnost klást mu otázky. Toto právo daňového subjektu může být omezeno, hrozí-li časová tíseň, která by měla negativní dopad na existenci svědecké výpovědi. Pokud není naplněna tato podmínka, je správce daně povinen daňový subjekt zavčas vyrozumět o chystaném výsledku svědka.
- Odst. 6 konkretizuje obsah **vyrozumění o chystaném provádění svědecké výpovědi** tak, že v něm musí být uvedeno, pro které řízení má být tento důkazní prostředek využit. V případě, že nehrozí nebezpečí zmaření účelu výpovědi, a tedy i objektivnosti provedeného důkazního prostředku (tj. ovlivnění svědka), uvede správce daně ve výzvě i označení této osoby tak, aby se daňový subjekt přizvaný k výsledku svědka mohl odpovídajícím způsobem připravit.

www.vondrak.cz

118

§ 101 až 105 - Rozhodnutí

- Rozhodnutím SD:
 - ukládá povinnosti a přiznává práva (= konstitutivní charakter)
 - prohlašuje již existující práva a povinnosti (= deklaratorní charakter)
- Rozhodnutí je vydané okamžikem, kdy:
 - byl učiněn úkon k jeho doručení (tj. okamžik expedice písemného či elektronického vyhotovení → písemnost opouští sféru správce daně)
 - kdy bylo podepsáno úřední osobou v případě, že se nedoručuje
- Rozhodnutí je vůči jeho příjemci účinné dnem oznámení
 - oznámení = doručení, nebo = jiný zaprotokolovaný způsob seznámení příjemce s obsahem rozhodnutí (např. při nahlížení do spisu) **NOVELA 2020: prokazatelný způsob**
 - Novela 2020: Rozhodnutí, kterým je jeho příjemci přiznáváno právo anebo prohlášeno právo stanovené zákonem, je vůči správci daně účinné okamžikem jeho vydání.
- Jednoznačné vymezení dnes používaného pojmu „příjemce rozhodnutí“
 - Tj. ten, komu je rozhodnutím ukládána povinnost nebo přiznáváno právo anebo prohlášeno právo nebo povinnost stanovená zákonem.

www.vondrak.cz

119

§ 101 až 105 - Rozhodnutí

- Obsahové náležitosti rozhodnutí (I.):
 - Důležité pro jasnost, srozumitelnost, jednoznačnost a přesvědčivost rozhodnutí.
 - Speciální úprava může rozšířit (např.. exekuční příkaz, rozhodnutí o závazném posouzení).
- označení SD - číslo jednací nebo platebního výměru (= jedinečná identifikace u SD)
- označení příjemce rozhodnutí
 - Oproti ZSDP vypuštěno slovo „přesné“ – neměl by zde být aplikován přepjatý formalismus.
 - U registrovaných DS je jednoznačná identifikace zajištěna prostřednictvím DIČ
- Výrok - nadále ve výroku není nutný odkaz na konkrétní ustanovení použitých právních předpisů, což však neznamená, že správce daně nemusí uvádět klíčová ustanovení, na jejichž základě rozhodl!!!
 - Pouze výrok lze napadnout opravnými prostředky.
 - U platební povinnosti nutno uvést též přesnou částku (v Kč) číslo účtu SD.
- lhůtu k plnění (nově pouze: je-li nutné ji stanovit!)
- poučení
 - o odvolání (přiměřeně platí pro námitku či rozklad)
 - o odkladném účinku (metodicky nutno vykládat: je-li vyloučen i je-li přiznán)

www.vondrak.cz

120

§ 101 až 105 - Rozhodnutí

- Obsahové náležitosti rozhodnutí (II.):
 - podpis úřední osoby, její pracovní zařazení (dříve „funkce“) a otisk úředního razítka
 - Lze nahradit uznávaným el. Podpisem úřední osoby.
 - Z pracovního zařazení by mělo být patrné, zda dotyčný je ředitel, vedoucí referátu, referent apod..
 - Fakultativně lze na rozhodnutí uvádět i osobu, která danou věcí vyřizuje (závisí na metodice).
 - datum podpisu - v případě uznávaného el. podpisu je datum patrné přímo z tohoto podpisu.
 - odůvodnění (pokud jej zákon nevyloučí), které musí obsahovat:
 - důvody výroku
 - informaci o tom, jak se SD vypořádal s návrhy a námitkami uplatněnými příjemcem rozhodnutí
 - v případě dokazování též: právní i skutkové úvahy z hodnocení důkazů (nestačí pouze přehled či zdlouhavé opisování důkazů! Nutno uvést, proč navržený důkazní prostředek neprovedl, jinak půjde o opomenutý důkaz!)

www.vondrak.cz

121

§ 101 až 105 - Rozhodnutí

- Rozhodnutí je **v právní moci (formální)** pokud:
 - je **účinné** a zároveň **nelze se proti němu odvolat**

Formální právní moc = závaznost a nezměnitelnost rozhodnutí (rozhodnutí je konečné)

Materiální právní moc = v téže věci již nelze znovu rozhodnout (překážka věci rozhodnuté)

➤ V případě rozhodnutí o stanovení daně dochází k materiální právní moci až uplynutím lhůty pro stanovení daně, neboť do té doby lze stanovenou daň (daňovou povinnost) měnit, a to nikoli pouze mimořádnými opravnými a dozorčími prostředky.
- Rozhodnutí je **vykonatelné** pokud:
 - uplynula lhůta k plnění → v případě odkladného účinku odvolání se lhůta k plnění počítá až od právní moci rozhodnutí

není-li stanoveno tak:

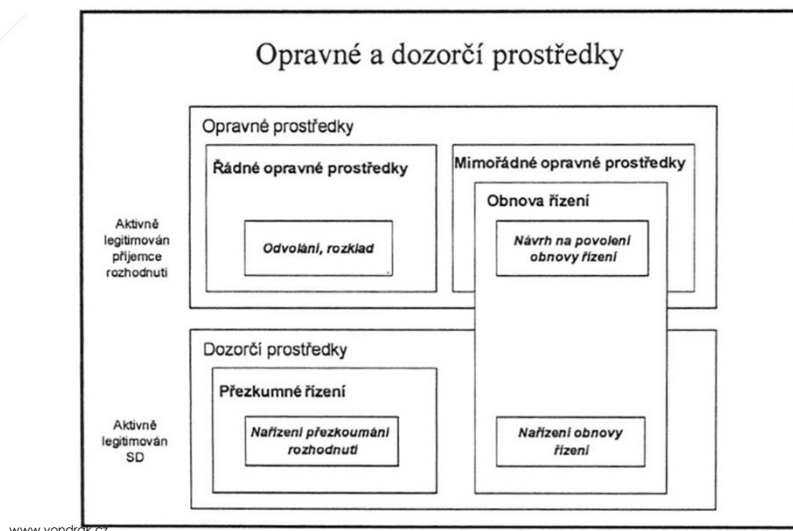
 - dnem účinnosti (nemá-li odvolání odkladný účinek)
 - dnem právní moci (má-li odvolání odkladný účinek)

➤ Vykonatelnost = možnost vynucení splnění rozhodnutím uložené povinnosti prostřednictvím donucení, i proti vůli toho, komu byla povinnost uložena.

www.vondrak.cz

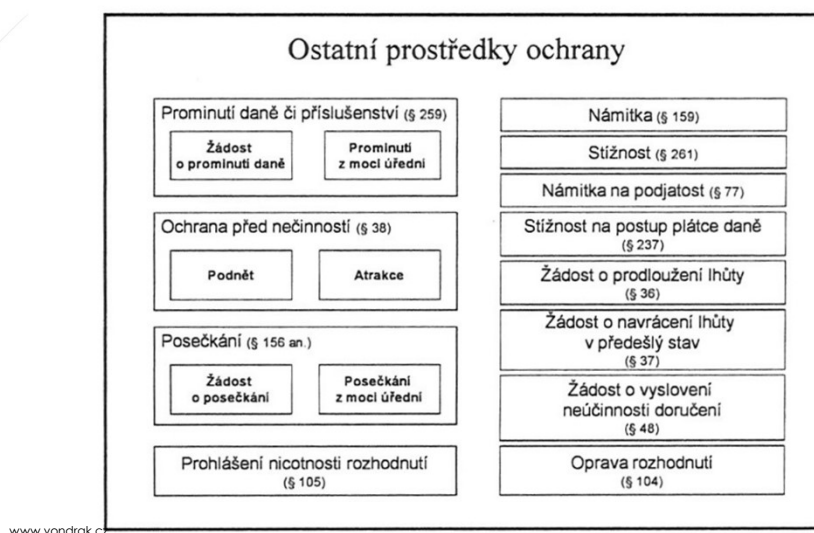
122

Opravné a dozorčí prostředky

123

Ostatní prostředky ochrany

124

§ 108 – Použití opravných a dozorčích prostředků

- Opravný prostředek = prostředek ochrany proti nesprávnému nebo nezákonnému rozhodnutí při správě daní, ke kterému je aktivně legitimován příjemce rozhodnutí.
 - Může být:
 - **řádný** = směřuje proti nepravomocnému rozhodnutí (odvolání, rozklad)
 - **mimořádný** = směřuje proti pravomocnému rozhodnutí (návrh na povolení obnovy řízení) – pouze proti nesprávnosti (skutkovým vadám) rozhodnutí
- Dozorčí prostředek = prostředek ochrany proti nesprávnému nebo nezákonnému rozhodnutí při správě daní iniciovaný z moci úřední.
 - nařízení obnovy řízení
 - pouze proti pravomocnému rozhodnutí
 - pouze proti nesprávnosti (skutkovým vadám) rozhodnutí
 - nařízení přezkoumání rozhodnutí
 - lze i proti nepravomocnému rozhodnutí
 - pouze proti nezákonnosti (právním vadám) rozhodnutí

www.vondrak.cz

125

§ 109 až 111 – Obecná ustanovení o odvolání

- Odvolání = podáním, kterým příjemce rozhodnutí žádá SD vyššího stupně o skutkové i právní přezkoumání rozhodnutí SD nižšího stupně
 - podává se u SD, jehož rozhodnutí je odvoláním napadeno (nadřízenému je postoupeno až v případě, že nelze vyhovět autoremedurou či zamítnout pro nepřipustnost)
- Zásada dvouinstančnosti – lze se vždy odvolat, pokud není výslovně stanoven opak.
 - odvolání je nepřipustné, směřuje-li pouze proti odůvodnění
- Nemožnost odvolat se – proti rozhodnutí označenému jako „VÝZVA“.
 - výjimka: výzva ručiteli (§ 171 odst. 4)
- Odvolání nemá odkladný účinek.
 - DŘ obsahuje řadu výjimek z tohoto obecného ustanovení
- Obecná lhůta pro odvolání (není-li stanovena kratší) – 30 dnů:
 - počátek jejího běhu odvoztován ode dne doručení (fakticky začíná běžet až následující den), nikoli ode dne oznámení (je-li oznámeno jinak než doručením)
 - odvolat se lze i před doručením (je-li oznámeno dříve – např. při nahlášení ve spise)

www.vondrak.cz

126

§ 109 až 111 – Obecná ustanovení o odvolání

- Oprávnění příjemce rozhodnutí (u kterého zákon odvolání připouští):
 - a) vzdát se práva na odvolání do uplynutí odvolací lhůty
 - dnem vzdání se práva na odvolání nabývá rozhodnutí právní moci (PM)
 - je-li více příjemců, jež se vzdali tohoto práva → rozhodnutí nabývá PM dnem vzdání se posledního z nich
 - b) do dne vydání rozhodnutí (§ 101/2) o odvolání může odvolání měnit, doplňovat, vzít zpět (za den doplnění je nutno považovat okamžik, kdy podání dojde příslušnému SD)
 - dnem zpětvzetí je odvolací řízení zastaveno (ex lege) a napadené rozhodnutí nabývá PM (to neplatí, pokud je více příjemců rozhodnutí)
 - pokud vzali všichni odvolatelé odvolání zpět → odvolací řízení je zastaveno zpětvzetím posledního a napadené rozhodnutí nabývá PM

www.vondrak.cz

127

§ 112 – Náležitosti odvolání

- Obligatorní náležitosti odvolání:
 - označení SD, který napadené rozhodnutí vydal,
 - označení odvolatele,
 - číslo jednací, popřípadě číslo platebního výměru nebo jinou jednoznačnou identifikaci rozhodnutí, proti němuž odvolání směřuje,
 - uvedení důvodů, v nichž jsou spatřovány nesprávnosti nebo nezákonnosti napadeného rozhodnutí,
 - označení důkazních prostředků k tvrzením o skutkovém stavu, která jsou uvedena v odvolání,
 - návrh na změnu nebo zrušení rozhodnutí.

www.vondrak.cz

128

§ 112 – Náležitosti odvolání

- Odvolání má vady, které brání řádnému projednání věci:
 - výzva SD dovolateli k doplnění podání s poučením; lhůta > 15 dní
 - pokud nelze poznat, že se jedná o odvolání → § 74
 - Vady:
 1. odstraněny: → odvolání podáno řádně a včas (pouze pokud vadné odvolání bylo podáno včas)
 2. neodstraněny: → SD odvolací řízení zastaví (odvolání: ANO)

www.vondrak.cz

129

§ 113 – Postup SD prvního stupně

- SD má pravomoc o odvolání rozhodnout, pokud odvolání:
 1. vyhoví (i částečně), není-li v rozporu s vyjádřením příjemců (§ 111 odst.4)
 - jedná se o tzv. **autoremeduru**
 - nově se proti rozhodnutí lze odvolat, i když bylo zcela vyhověno (důvodem je možnost existence více příjemců, kteří by mohli mít na výsledku řízení odlišný zájem)
 - částečná autoremedura znamená meritorní zamítnutí té části, které nebylo vyhověno (unikátní jev, který nemá obdobu v jiných procesních řádech!)
 2. zamítne (a současně zastaví odvolací řízení), a to z důvodu:
 - nepřipustnosti odvolání (pojato restriktivněji než v § 106)
 - odvolání je podané po lhůtě

www.vondrak.cz

130

§ 114 až 116 – Postup odvolacího orgánu

- Odvolací orgán = SD nejbližší nadřízený správci daně, který napadené rozhodnutí vydal.
- Rozsah přezkumu:
 1. odvolací orgán není vázán návrhy odvolatele:
 - rozhodnutí přezkoumá vždy v požadovaném rozsahu (tj. minimální mez rozsahu přezkoumání) → neuplatní se tedy dispoziční zásada obvyklá ve správním řízení
 2. odvolací orgán může provádět dokazování
 - může přihlídnout i k neuplatněným skutečnostem (které zjistil), a to i v neprospěch odvolatele (neplatí zde zásada zákazu reformace in peius)
- Dokazování (k doplnění podkladů nebo odstranění vad řízení) provádí odvolací orgán: sám nebo prostřednictvím SD (jenž napadené rozhodnutí vydal) → speciální typ dožádání

www.vondrak.cz

131

§ 114 až 116 – Postup odvolacího orgánu

- Postup při dokazování v rámci odvolacího řízení:
 - Odvolací orgán:
 - vyzve (a tím rovněž seznámí) odvolatele k:
 1. případnému vyjádření k uvedeným zjištěním, skutečnostem a důkazům a
 2. případnému navržení dalších důkazních prostředků
 - stanoví lhůtu k vyjádření **ne delší než 15 dnů**
 - **NOVELA 2020 – a lze ji prodloužit**
 - Obdobně postupuje odvolací orgán i v případě, kdy dospěje k odlišnému právnímu názoru, než SD prvního stupně, a tato změna by ovlivnila rozhodnutí v neprospěch odvolatele.
 - nemusí dojít k dalšímu dokazování, ale pouze se přehodnotí právní kvalifikace → odvolatel tak má právo zareagovat na změnu právního názoru
 - Smyslem těchto ustanovení je – předejít zbytečným soudním sporům pramenícím z toho, že odvolatel neměl možnost vyjádřit se k novým okolnostem v jeho věci (což může být jeden z negativních důsledků principu apelace).

www.vondrak.cz

132

§ 114 až 116 – Postup odvolacího orgánu

- Možnosti rozhodnutí odvolacího orgánu:
 1. napadené rozhodnutí změnit
 2. napadené rozhodnutí zruší a zastaví řízení
 3. odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí
- Uplatní se apelační princip (opakem je kasační princip, podle něhož by odvolací orgán nemohl sám rozhodnutí změnit, ale vrátil by jej zpět orgánu prvního stupně k dalšímu řízení).
- Výjimka z apelačního principu:
 - v případě naplnění podmínek pro využití autoremedury → odvolací orgán, pokud sám nerozhodne, může věc vrátit k rozhodnutí SD prvního stupně (ten je jeho právním názorem vázán).
- Obsah odůvodnění:
 - Povinnost se vypořádat se všemi odvolacími důvody (skutkovými i právními)
 - Kvalita odůvodnění má klíčový význam pro případný soudní či dozorčí přezkum!
- Odvolání proti rozhodnutí odvolacího orgánu: není přípustné (= princip dvouinstančnosti)

www.vondrak.cz

133

§ 159 - Námitka

- Tradiční prostředek ochrany pro oblast placení daní.
- Právo použít tento instrument má osoba zúčastněná na správě daní (tj.... nejen DS jako podle ZSDP) za těchto podmínek:
 1. brojí proti: úkonu SD při placení daní a
 2. nejde o rozhodnutí, proti kterému zákon připouští odvolání a
 3. dodrží lhůtu pro podání (námitka se podává u SD, který úkon provedl)
- Subjektivní lhůta pro podání námítky:
 - 30 dnů ode dne, kdy se osoba zúčastněná na řízení o úkonu dozvěděla.
- NOVELA 2020**
- **V případě, kdy námitka směřuje proti rozhodnutí (§ 101) správce daně, je řádným opravným prostředkem proti tomuto rozhodnutí. Řádným opravným prostředkem námitka není ve vztahu k ustanovení vylučujícímu uplatnění řádného opravného prostředku.**
- Musíme tedy před žalobou vyčerpat ŘOP
- **Ochrany před nečinností správce daně při placení daní se lze namísto podnětu na nečinnost domáhat prostřednictvím námítky.**

www.vondrak.cz

134

§ 261 - Stížnost

- Obecný prostředek ochrany
 - subsidiární charakter → uplatní se pouze tehdy, pokud daňový zákon neposkytuje jiný prostředek ochrany (např.. námitka, odvolání, podnět na nečinnost apod..)
 - inspirován stížností dle § 175 SŘ, na něž ZSDP odkazoval
 - implementuje do sebe námitku proti postupu pracovníka SD při daňové kontrole (podle § 16 odst. 4 písm.. d) ZSDP)
- Lze jím brojít proti:
 - nevhodnému chování úředních osob SD (tj. exces konkrétních FO)
 - postupu SD
- Podání stížnosti nezahajuje žádné řízení (jde tedy o specifický druh podnětu).
 - zahajuje postup (quasi-řízení) jehož výsledkem bude vyřízení stížnosti neformálním právním aktem, kterým SD vyrozumí stěžovatele o výsledku šetření
 - zákon nestanoví žádnou lhůtu pro podání stížnosti
 - její podání nesmí být stěžovateli na újmu
- SD prošetří skutečnosti uvedené ve stížnosti
 - Za tím účelem může provádět jakési quasi-dokazování (zákon výslovně předvídá možnost výslechu stěžovatele, popřípadě dalších osob)

www.vondrak.cz

135

§ 261 - Stížnost

- Lhůta pro vyřízení stížnosti:
 - A. Obecně – 60 dnů od „doručení“ příslušnému SD
 - Překročit lhůtu z důvodu zjišťování podkladů je možné (=pořádková lhůta)
 - Pojem „doručení“ je zde použit nepřesně (jde o okamžik, kdy stížnost dojde příslušnému SD)
 - B. V rámci daňové kontroly – ~~do jejího ukončení~~ **zrušeno 1.7.2017**
- Stížnost je důvodná (nebo částečně důvodná), pak SD:
 1. učiní bezodkladně opatření k nápravě
 2. o výsledku šetření (a o případně přijatých opatřeních k nápravě) sepíše úřední záznam
 3. stěžovatele vyrozumí o výsledku
 - Pokud stížnost není důvodná, postupuje SD pouze podle bodů 2. a 3.
- **Žádost nebyla dle stěžovatele řádně vyřízena, pak „stížnost na stížnost“**
 - může požádat nejbližší nadřízeného SD o prošetření způsobu vyřízení stížnosti
 - nařízený SD postupuje při prošetření obdobně (z povahy věci nelze aplikovat lhůtu týkající se daňové kontroly)

www.vondrak.cz

136

§ 259 a 260 – Prominutí příslušenství daně

- Obecná úprava procesního postupu
 - Pro případ, že zákon (DŘ: stanoví pouze plošně – viz dále) stanoví orgánu veřejné moci pravomoc zcela nebo částečně prominout daň nebo příslušenství daně:
 1. Prominout pak lze:
 - na základě žádosti
 - z moci úřední
 2. Promíjet je možné:
 - od: vzniku daňové povinnosti (tj.... i před stanovením daně),
 - do: uplynutí lhůty pro stanovení daně
 - úhrada daně není překážkou!
 3. Žádost zamítnuta, pak:
 - nová žádost:
 - může být podána po 60 dnech od oznámení zamítavého rozhodnutí
 - musí obsahovat nové důvody, jinak bude odložena (o odložení se vyzumívá)
 4. Proti všem rozhodnutím v této věci: nelze uplatnit opravné prostředky
 - Povinnost odůvodňovat rozhodnutí je zachována (→ možnost použít dozorčí prostředky)

www.vondrak.cz

137

§ 259 a 260 – Prominutí příslušenství daně

- DŘ dává pravomoc ministrovi financí zcela nebo částečně prominout daň (příslušenství daně) z moci úřední:
 1. z důvodu nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů, nebo
 2. při mimořádných (zejména živelných) událostech,
 - a to:
 - všem DS, jichž se důvod prominutí týká, a
 - jde-li o daně, které spravují jim řízené správní orgány.
 - Nelze promíjet peněžitá plnění spravovaná jako daň, pokud je spravují orgány nepodléhající Ministerstvu financí (nejsou jím řízena) → např.. obce, soudy apod..
 - Rozhodnutí se oznamují zveřejněním ve Finančním zpravodaji.

www.vondrak.cz

138

§ 259 a+ b + c

- Od 1.1.2015 – možnost prominutí příslušenství daně
 - prominutí penále až do 75 % podle zvážení SD
 - Prominutí úroku z prodlení
 - Prominutí úroku z posečkané částky
- SD bude zkoumat, zda DS splňuje podmínky pro prominutí, jeho ekonomické poměry a to i u statutárních orgánů
- **Nelze prominout pokutu**

www.vondrak.cz

139

NOVELA 2020 § 259aa

- Prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně
- Daňový subjekt je oprávněn požádat správce daně o prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně, pokud bylo podáno daňové tvrzení, v důsledku jehož včasného nepodání tato pokuta vznikla, nebo pokud se toto podání stalo bezpředmětným.
- Správce daně může zcela, nebo zčásti prominout pokutu za opožděné tvrzení daně, pokud k prodlení s podáním daňového tvrzení došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Při tom není vázán návrhem daňového subjektu.
- Při posouzení rozsahu, ve kterém bude pokuta za opožděné tvrzení daně prominuta, správce daně zohlední skutečnost, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost vzniklé pokuty.

www.vondrak.cz

140

§ 156 až 157 - Posečkání

- Jedná se o tradiční, nenárokový instrument umožňující odsunout celou nebo postupnou úhradu daně, aniž by se tak SD vystavoval riziku exekuce svého majetku.
 - Posečkání zahrnuje rovněž rozložení úhrady daně na splátky
 - Posečkaná částka nepřestává být nedoplatkem (tj. nejde o posunutí dne splatnosti!).
- Z části do sebe implementuje:
 - zaniknuvší instrument prominutí daňového nedoplatku (§ 65 ZSDP)
 - rozšířeny důvody pro posečkání
 - prominutí příslušenství daně (§ 55a ZSDP).
 - možnost zpětného a bezúročného posečkání může mít stejný dopad jako dřívější prominutí úroku z prodlení (viz dále).
- K povolení posečkání může dojít
 - na základě žádosti
 - z moci úřední (nikoli však v rozporu se zájmy DS!)
 - **Na žádost daňového subjektu může správce daně změnit stanovenou dobu posečkání nebo změnit anebo doplnit další podmínky, na které je posečkání vázáno; při tom není vázán návrhem daňového subjektu.**

www.vondrak.cz

141

§ 156 až 157 - Posečkání

- Posečkání lze povolit i zpětné, a to nejdříve ode dne splatnosti.
 - Možnost zpětných účinků rozhodnutí o posečkání byla v praxi dosud nejednotně aplikována (ZSDP explicitně neřešil tuto situaci).
 - Za den splatnosti je nutné považovat původní den splatnosti, nikoli náhradní den splatnosti (je-li stanoven).
 - DS tak má možnost zpětně eliminovat vznik úroku z prodlení (§252 an.), pokud prokáže, že po celou dobu byly naplněny důvody pro posečkání.
- Důvody pro povolení posečkání:
 - a) vážná újma pro DS
 - b) není možné daň vybrat najednou
 - c) důvodné očekávání zániku nedoplatku (ZSDP: odpis pro nedobytnost)
 - d) z důvodů, na základě kterých mohl DS žádat o prominutí „daňového nedoplatku“ dle ZSDP, tj:
 - ohrožení výživy DS nebo osob na něj odkázaných
 - zánik podnikání z ekonomického hlediska

www.vondrak.cz

142

§ 156 až 157 - Posečkání

- Lhůta pro vyřízení žádosti: 30 ode dne jejího podání
- Povolení posečkání může být vázáno na další podmínky:
 - Základní podmínkou je splnění platební povinnosti po uplynutí stanovené doby posečkání, resp. plnění splátkového kalendáře. Jako „další“ podmínka může být stanovena např.. povinnost dodržovat platební morálku u novějších daňových povinností.
 - Dnem nedodržení podmínek pro posečkání pozbývá rozhodnutí o posečkání účinnosti (= neúčinnost ex nunc) x ZSDP ex tunc → nezaplacení jedné splátky daně či naopak předčasné splacení daně nezpůsobí zpětný vznik úroku z prodlení
- Deklarace – rozhodnutím, OP: odvolání
- Odůvodňuje se i kladné rozhodnutí o posečkání.
- Posečkání nesmí být povoleno na dobu delší, než je lhůta pro placení daně (§ 160).
 - časový rozsah posečkání vymezuje tzv.. doba posečkání (nejde o náhradní lhůtu splatnosti)
 - přerušuje běh lhůty pro placení daně (§ 160/3) – nelze účelově zneužívat v neprospěch DS!!!

www.vondrak.cz

143

§ 156 až 157 - Posečkání

- Rozhodnutí o posečkání pozbývá (ex lege) účinnosti též:
 - zahájením likvidace
 - účinností rozhodnutí o úpadku
- Místo úroku z prodlení vzniká úrok z posečkané částky
- Dnes 7% + REPO
- NOVELA 4% + REPO
 - deklarace: platebním výměrem bezodkladně po skončení posečkání
 - delší splatnost (8 → 30 dní)
 - zvýšeno minimum pro předepsání (50 → 100 Kč)
- Úrok nevzniká u posečkání
 - příslušenství
 - peněžitého plnění v rámci dělené správy

www.vondrak.cz

144

§ 125 až 126 – Registrační povinnost

- DŘ už nevymezuje okruh osob povinných k registraci. Nechává podrobnosti registračního řízení na jednotlivých daňových zákonech.
- Registrační povinnost vzniká daňovému subjektu, kterému vznikne povinnost podat přihlášku k registraci k jednotlivé dani.
- V přihlášce k registraci je daňový subjekt povinen uvést předepsané údaje potřebné pro správu daní.
- **DP - § 39 a, b,**
- **DPH - § 94 - 97 a**
- **Daň silniční § 16 odst. 4**

www.vondrak.cz

145

Daňové identifikační číslo

- (1) Daňovému subjektu, který není dosud registrován k žádné dani, přidělí správce daně daňové identifikační číslo. Daňové identifikační číslo obsahuje kód „CZ“ a **kmenovou část**, kterou tvoří obecný identifikátor, nebo vlastní identifikátor správce daně.
- (2) Daňové identifikační číslo je daňový subjekt povinen uvádět ve všech případech, které se týkají daně, ke které byl pod tímto daňovým identifikačním číslem registrován, při styku se správcem daně a dále v případech stanovených zákonem.
- (3) Obecným identifikátorem je u **fyzické osoby rodné číslo**, popřípadě jiný obecný identifikátor, stanoví-li tak zákon, a u **právnícké osoby identifikační číslo**.
- (4) Není-li obecný identifikátor daňovému subjektu přidělen, přidělí mu správce daně rozhodnutím **vlastní identifikátor**.

www.vondrak.cz

146

NOVELA 2020 Daňové identifikační číslo

- (4) Není-li obecný identifikátor daňovému subjektu přidělen, přidělí mu správce daně rozhodnutím vlastní identifikátor.
- (4) Správce daně rozhodnutím přidělí daňovému subjektu vlastní identifikátor v případě, že
 - a) není daňovému subjektu přidělen obecný identifikátor, nebo
 - b) o jeho přidělení daňový subjekt, který je fyzickou osobou a který jej dosud nemá přidělen, požádá; takto přidělený vlastní identifikátor tvoří kmenovou část daňového identifikačního čísla.

www.vondrak.cz

147

Daňová tvrzení

- Zavedeny skupinové legislativní zkratky:
 - **řádné daňové tvrzení (ŘDT)** = daňové přiznání + hlášení + vyúčtování
 - **dodatečné daňové tvrzení (DDT)** = dodatečné daňové přiznání + následné hlášení + dodatečné vyúčtování
 - Nutno odlišovat do pojmu „tvrzení daňového subjektu“, který je širší, neboť zahrnuje veškeré informace, které DS sděluje správci daně ústní či psanou formou.
- ŘDT i DDT lze chápat jako:
 - soubor různých tvrzení DS, které odpovídají povinnosti tvrzení, jež je DS uložena zákonem či na základě zákona (viz dále).

www.vondrak.cz

148

§ 135 až 137 – Řádné daňové tvrzení

- Povinnost k podání ŘDT - ze zákona nebo na základě výzvy SD
- ŘDT musí obsahovat:
 - vyčíslenou daň
 - předepsané údaje (vyplývající z formuláře sestaveného MF)
 - Přílohy- pouze dle zákona?
 - další okolnosti rozhodné pro vyměření daně
 - údaje, které vyžaduje zvláštní zákon
- ŘDT – musí mít formulářovou formu (§ 72)
- Splatnost daně – v poslední den lhůty stanovené pro podání ŘDT
 - K tomuto dni je předepsána do evidence na debetní straně ODÚ.
 - Je-li daň zaplacená před tímto dnem, nelze jí do doby jejího předepsání zohlednit na kreditní straně ODÚ (je vedena jako přeplatek).

www.vondrak.cz

149

§ 135 až 137 – Řádné daňové tvrzení

- Lhůty pro podání ŘDT
 - jsou stanoveny obecně tzn. speciální úprava v jednotlivých daňových zákonech má přednost
 - Lhůty pro podání daňového přiznání:
- Za zdaňovací období (ZO) v délce nejméně 12 měsíců:
- do 3 měsíců po uplynutí ZO (standardní)
 - do 6 měsíců po uplynutí ZO (je-li účetní závěrka ověřována auditorem nebo daň. přiznání zpracovává a podává daňový poradce či advokát)
 - upřesněno, že plná moc určená daňovému poradci či advokátovi musí být **uplatněna** (nestačí tedy pouze odeslat ve smyslu § 35) u příslušného SD

www.vondrak.cz

150

§ 135 až 137 – Řádné daňové tvrzení

Za zdaňovací období kratší než 1 rok:

- do 25 dnů po uplynutí ZO (tuto lhůtu nelze prodloužit!) (DPH,SD)

Na zdaňovací období v délce 12 měsíců:

- do konce prvního (kalendářního) měsíce začínajícího ZO (nemovitosti)

Lhůta pro podání hlášení:

- do 25 dnů po uplynutí (kalendářního) měsíce, v němž vznikla plátcí daně povinnost, která je předmětem hlášení

Lhůta pro podání vyúčtování:

- Do 4 měsíců po uplynutí kalendářního roku
- Speciální úprava v § 38j odst. 5 ZDP – do 2 měsíců kalendářního roku (elektronicky až do 20. března)
- Povinnost informovat SD o nulové daňové povinnosti sdělením stíhá pouze všechny registrované DS (nejen u ZO < 1 rok, bez ohledu k registraci, jako tomu bylo dle § 40 odst. 4 ZSDP)

www.vondrak.cz

151

NOVELA 2020 Lhůty pro podání DP

- Vyjádření z GŘŘ, podle kterého se nová pravidla pro stanovení lhůty pro podání daňového přiznání dle novelizovaného § 136 d.ř. **použijí již pro podání přiznání za zdaňovací období roku 2020.**
- Přejížděná ustanovení:
- „3. Ustanovení § 136 odst. 2 a 6 a § 138 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí na lhůtu pro podání daňového přiznání podávaného za zdaňovací období, **které neskončilo přede dnem předcházejícím dni nabytí účinnosti tohoto zákona.** Na lhůtu pro podání daňového přiznání podávaného za zdaňovací období, které skončilo přede dnem předcházejícím dni nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije ustanovení § 136 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“
- GŘŘ:
- Novela nabývá účinnosti 1. 1. 2021, den přede dnem nabytí účinnosti je 31. 12. 2020. Tedy pokud zdaňovací období neskončilo přede dnem 31. 12. 2020, tak se použije nový režim. Zdaňovací období 2020 neskončí přede dnem 31. 12. 2020, ale právě až dne 31. 12. 2020

www.vondrak.cz

152

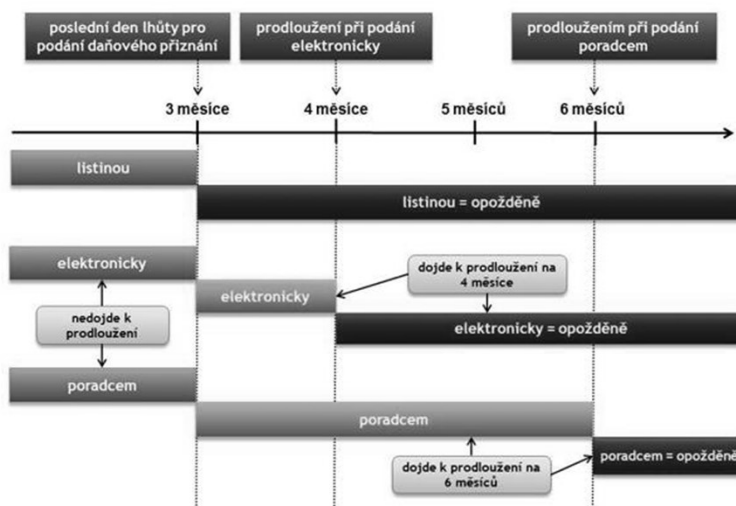
NOVELA 2020 Lhůty pro podání DP

- *Lhůta pro podání daňového přiznání podle odstavce 1 se prodlužuje na*
- **4 měsíce** po uplynutí zdaňovacího období, pokud daňové přiznání nebylo podáno nejpozději do 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období a následně bylo daňové přiznání **podáno elektronicky**, nebo
- **6 měsíců** po uplynutí zdaňovacího období, pokud
- 1. daňový subjekt má zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nebo
- 2. daňové přiznání nebylo podáno nejpozději **do 3 měsíců** po uplynutí zdaňovacího období a následně daňové přiznání podal poradce.

www.vondrak.cz

153

NOVELA 2020 Lhůty pro podání DP

www.vondrak.cz

154

Novela – prodloužení lhůty pro podání DP

- **136/6 DŘ**
- • Zůstává možnost pro DS, aby si u všech tří variant lhůt pro podání DAP požádal o jejich prodloužení (varianta prodloužení až na 10 měsíců u příjmů ze zahraničí se nemění).
- • Vzhledem k tomu, že SD nebude disponovat dopředu informacemi o tom, v jaké lhůtě má povinnost DS podat DAP, ustanovení § 136/6 DŘ zakotvuje povinnost DS v žádosti o prodloužení 4měsíční nebo 6měsíční lhůty výslovně uvést, kterou lhůtu použije.
- • Pokud tuto skutečnost neuvede, bude SD vycházet z toho, že se na DS vztahuje základní 3měsíční lhůta pro podání DAP.

www.vondrak.cz

155

§ 141 – Dodatečné daňové přiznání a dodatečné vyúčtování

- Poslední známá daň = poslední pravomocně stanovená daň.
 - Tento pojem nahrazuje dosud užívaný pojem – poslední známá daňová povinnost.
- **Povinnost podat:** v případě zjištění, že daň má být vyšší (tj. daňový odpočet nebo daňová ztráta nižší) než poslední známá daň.
 - Zákon explicitně nezmiňuje, že v případě daňového odpočtu či daňové ztráty je nutno slovo „vyšší“ vykládat jako „nižší“, avšak vyplývá to z povahy věci → povinnost podat je dána tam, kde je změna v zájmu veřejného rozpočtu, zatímco právo podat je dáno tam, kde je změna v zájmu DS.

www.vondrak.cz

156

§ 141 – Dodatečné daňové přiznání a dodatečné vyúčtování

- **Právo podat:** v případě zjištění, že daň má být nižší (tj. daňový odpočet nebo daňová ztráta vyšší) než poslední známá daň.
 - Pouze pokud vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy.
 - Nelze vykládat restriktivně → může jít i o skutečnosti, které nebyly v důsledku zavinění daňového subjektu dříve uplatněny (např.. chybou či opomenutím)
 - Nelze však využít pro odstranění procesních vad při stanovení poslední známé daně → k tomu slouží jiné prostředky ochrany (odvolání, soudní žaloba, podnět na přezkum, podnět na nečinnost, stížnost atd.)
 - Nelze podat, pokud je poslední známá daň stanovena pomocí pomůcek nebo na základě sjednání daně.
- **Právo podat:** v případě, že jsou **měněny tvrzené údaje, jež nemají vliv na výši poslední známé daně.**

www.vondrak.cz

157

Novela – opravné přiznání

- Daňové přiznání podané po uplynutí tříměsíční lhůty podle § 136 odst. 1 lze
- nahradit opravným daňovým přiznáním pouze, jsou-li obě tato daňová přiznání podána
 - a) elektronicky v prodloužené lhůtě – 4 měsíce
 - b) poradcem v prodloužené lhůtě podle § 136 odst. 2 písm. b) bodu 2, nebo
 - c) ve lhůtě, která byla prodloužena pouze podle § 36.
- Základní pravidlo pro aplikaci opravného přiznání zůstává zachováno.

www.vondrak.cz

158

§ 148 – Lhůta pro stanovení daně

- Jednoznačné vymezení běhu **lhůty pro stanovení daně**.
 - Tento pojem nahradil terminologicky nepřesný (zužující) pojem „Lhůty pro vyměření“, obsažený v § 47 ZSDP.
 - Oproti ZSDP došlo k významným změnám (výklad § 47 ZSDP prošel několika etapami, které byly způsobeny judikaturou NSS i ÚS).
 - Jde o lhůtu prekluzivní (propadnou) → uplynutím této lhůty již nelze měnit poslední známou daň.
- Délka lhůty:
 - **základní 3 roky,**
 - maximální 10 let

www.vondrak.cz

159

§ 148 – Lhůta pro stanovení daně

Počátek běhu lhůty:

- **dnem v němž uplynula lhůta pro podání ŘDT**, nebo
- dnem v němž se stala daň splatnou, aniž by zde byla současně povinnost podat ŘDT.
 - Počátek lhůty je tak odvozen od okamžiku, kdy lze daň poprvé stanovit.
 - Došlo k opuštění koncepce, která předpokládala „zaokrouhlování“ počátečního data na začátek kalendářního roku (provázanost s kalendářním rokem beztak mohla být narušena v důsledku tzv. stavění lhůty) → různost výkladů (**teorie 3+0 a 3+1**)

Úkony přerušující lhůtu (třiletá lhůta běží znovu od daného okamžiku):

- zahájení daňové kontroly (též marné uplynutí lhůty stanovené ve výzvě k zahájení DK)
- (opožděné) podání ŘDT
- oznámení výzvy k podání ŘDT

www.vondrak.cz

160

§ 148 – Lhůta pro stanovení daně

Úkony prodlužující lhůtu o 1 rok: (pokud k nim došlo v posledních 12ti měsících před uplynutím dosavadní lhůty)

- podání DDT (či oznámení výzvy k podání DDT, pokud vedlo k doměření)
- oznámení rozhodnutí o stanovení daně (PV, DoPV)
- zahájení řízení o mimořádném opravném nebo dozorčím prostředku
 - řízení o mimořádném opravném prostředku je zahájeno podáním návrhu na povolení obnovy řízení (tj. řízením „obnovovacím“).
- oznámení rozhodnutí ve věci opravného nebo dozorčího prostředku
 - tj. rozhodnutí ve věci odvolání, rozkladu, obnovy, přezkumu (i podle § 124)
- prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně

www.vondrak.cz

161

§ 148 – Lhůta pro stanovení daně

Lhůta se staví v těchto případech:

- probíhající řízení před správním soudem (KS, NSS) a nově též ÚS, a to v souvislosti se stanovením daně (tzn. soudní přezkum nalézacího řízení)
 - částečná duplicita s § 41 s. ř. s.
- probíhající řízení před soudem o nezbytné předběžné otázce
 - musí být naplněn znak nezbytnosti pro stanovení daně → tj.... situace, kdy posouzení dané otázky je rozhodné pro správné stanovení daně (nemůže si učinit předběžnou otázku).
- Povoleno navrácení odvolací lhůty proti rozhodnutí o stanovení daně v předešlý stav
 - reaguje na situaci, kdy lze nově (oproti ZSDP) navrátit i běh odvolací lhůty (§ 37)
- Prohlášena neúčinnost doručení rozhodnutí vydaného v nalézacím řízení
 - od původní fikce doručení až do nového okamžiku doručení

Lhůta se staví rovněž v těchto případech:

- ust. § 239 odst. 5 DŘ (do doby než je z podnětu SD ustanoven správce dědictví)
- ust. § 4 odst. 3 zákona č. 253/2000 Sb., o mezinárodní pomoci při správě daní (dožádání do zahraničí).
- Od 1.1.2015 po dobu trestního stíhání pro věci daňové

www.vondrak.cz

162

§ 148 – Lhůta pro stanovení daně

Možnost stanovení daně i **po uplynutí lhůty pro stanovení daně** na základě:

- pravomocného rozhodnutí soudu o spáchání daňového trestného činu, a to do 2 let od právní moci soudního rozhodnutí
 - Daňovým trestným činem je:
 - Zkrácení daně, poplatku a povinné platby (§ 240)
 - Neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby (§ 241)
 - Nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení (§ 243)

www.vondrak.cz

163

§ 149 až 151 – Evidence daní

- DŘ do sebe implementoval klíčová pravidla obsažená ve vyhlášce č. 25/1992 Sb. o formě provádění evidence daní a o převodu daní jejich příjemcům
- Předmět evidence daní: zaznamenávání vzniku, stanovení, splnění, popřípadě jiného zániku daňových povinností, a z toho vyplývajících přeplatků, nedoplatků a případných převodů.
- Údaje jsou evidovány na osobních daňových účtech (ODÚ)
 - vedeny odděleně za každý druh daně ; možnost dalšího členění jednotlivých druhů daně
 - debetní strana ODÚ („má dát“) – předpisy, odpisy a jejich opravy
 - kreditní strana ODÚ („dal“) – platby a vratky
- Do vlastní evidence daní nepřináší DŘ oproti úpravě ZSDP zásadní změny, naopak je legalizován stávající postup.
 - výjimka: zánik nedoplatku dle § 153 odst. 4 => výmaz nedoplatku z ODÚ

www.vondrak.cz

164

§ 149 až 151 – Evidence daní

- Nová pravidla pro poskytování informací z evidence daní:
 - Forma: **potvrzení o stavu osobního daňového účtu**
 - Nejde o rozhodnutí, byť má některé náležitosti shodné (§ 102 odst. 1).
 - Případné formální chyby lze napravit opravným potvrzením (§ 104 odst. 1).
 - Nejde o „potvrzení bezdlužnosti“, ale pouze o výpis z jednoho či více ODÚ, z něhož lze případnou bezdlužnost dovodit (pouze ale u jednoho správce daně!).
 - Inicie: žádost DS - Po novele vždy podléhá správnímu poplatku
 - Obsah potvrzení: musí být patrný původní den splatnosti, popřípadě náhradní den splatnosti, jednotlivých daní.
 - Z poskytnutého potvrzení by mělo být patrné, zda je na daném ODÚ přeplatek nebo „celkový“ nedoplatek, u kterého je nutné uvést z jakých jednotlivých nedoplatků se skládá, včetně uvedení jejich původní či náhradní lhůty splatnosti. Mělo by být rovněž rozpoznatelné, zda se jedná o nedoplatek posečkaný či splátkovaný.

www.vondrak.cz

165

§ 154 až 155 - Přeplatek

- DŘ výstižněji definuje pojem přeplatek (= částka, o kterou úhrn plateb a vrátek na kreditní straně ODÚ převyšuje úhrn předpisů a odpisů na debetní straně ODÚ).
- Od tohoto pojmu nutno odlišit pojem vratitelný přeplatek (= přeplatek, který prošel tzv. testem vratitelnosti) → stále je vztažen na jeden ODÚ
- „Test vratitelnosti“ – přeplatek se započte nejprve na:
 1. **úhradu daně splatné do 10 dnů na ODÚ**, kde je přeplatek evidován
 2. nedoplatky na jiných ODÚ u téhož SD (přednostně náklady řízení, pak postup dle § 152 odst. 1 DŘ)
 3. nedoplatky u jiného SD, jenž o něj požádal před vystavením příkazu k vrácení SD
 - jiným SD třeba rozumět nejen FÚ, ale též CÚ, obec, soud atd.
→ **zůstatek = vratitelný přeplatek** ←
 - o převedení přeplatku nad 1.000 Kč SD vyrozumívá (= neformálně) DS

www.vondrak.cz

166

§ 154 až 155 - Přeplatek

- Vratitelný přeplatek (VP) SD:
 - a) vrátí ve lhůtě stanovené zákonem
 - b) vrátí ve lhůtě 30 dnů od obdržení žádosti pokud je VP > 100,- Kč (výjimečně lze i nižší)
 - c) vrátí ve lhůtě 30 dnů od dosažení částky 100,- Kč do 60 dnů od obdržení žádosti
 - limit je třeba vztahovat v rámci jednoho ODÚ, limit platí i pro převody
 - d) na základě žádosti DS převede na úhradu
 - nedoplatku DS u jiného SD nebo
 - nedoplatku jiného DS téhož nebo jiného SD
 - e) **převede do příslušného rozpočtu, není-li do 6 let o něj požádáno (VP zaniká) !!!!!!!**

www.vondrak.cz

167

Novela - Přeplatek

- DS je oprávněn požádat SD o
 - - vrácení vratitelného přeplatku,
 - - použití vratitelného přeplatku
 - - na úhradu nedoplatku jiného DS u téhož nebo jiného SD,
 - - na úhradu zálohy, (dobrovolné), v tomto případě se proti částce přeplatku předepíše na ODÚ předpis – ODÚ pak nebude vykazovat přeplatek,
 - - **převod vratitelného přeplatku na jiný ODÚ (jiný poplatník) u téhož nebo jiného SD (není vázáno na existenci nedoplatku na tomto ODÚ).**
- Podmínkou pro výše uvedené dispozice na žádost je existence vratitelného přeplatku ve výši alespoň 200 Kč (dosud 100 Kč).
- Doporučený postup:
 1. Žádost o vrácení všech přeplatků na všech daních.
 2. Vydání sestavy ADIS-EDA-10A
 3. Vyřešení všech nesrovnalostí.
 4. Opakování procesu cca po roce.

www.vondrak.cz

168

NOVELA 2020 – Mylná platba

- **Správce daně vrátí platbu provedenou omylem** na žádost toho, kdo za daňový subjekt platbu uhradil, poskytovatele platebních služeb nebo provozovatele poštovních služeb podanou nejpozději v den, kdy platba daně byla zaevidována v evidenci daní. Omyl musí být v žádosti prokázán.
- Je-li žádost podle odstavce 2 podána po dni, kdy byla platba zaevidována v evidenci daní, nejpozději však do 1 roku od tohoto dne, posoudí se jako žádost o vrácení vratitelného přeplatku podaná daňovým subjektem s tím, že případný vratitelný přeplatek evidovaný v době podání žádosti se vrací žadateli namísto daňovému subjektu. Tomu, kdo za daňový subjekt uhradil platbu, lze takto vzniklý vratitelný přeplatek vrátit pouze tehdy, pokud nemá současně u správce daně evidován nedoplatek, na který by bylo možné tento přeplatek převést.
- Zavádí se právní fikce, žádost se považuje za žádost podanou DS, na jehož ODÚ se uvedená platba nachází. Před vrácením bude proveden test vratitelnosti (z pohledu existence případných nedoplateků DS), teprve poté bude případný vratitelný přeplatek vrácen, a to žadateli.

www.vondrak.cz

169

NOVELA 2020

Záloha na daňový odpočet §174a

- Správce daně posoudí splnění podmínek vzniku nároku na zálohu na nadměrný odpočet a zálohu vyčíslí. Správní úvahu stran posouzení splnění podmínek vzniku nároku na zálohu na nadměrný odpočet a mechanismus jejího vyčíslení správce daně zaznamená vhodným způsobem do daňového spisu
- Shledá-li správce daně, že podmínky vzniku nároku na zálohu na nadměrný odpočet byly splněny, bez zbytečného odkladu zálohu na nadměrný odpočet předepíše na osobní daňový účet daně z přidané hodnoty daňového subjektu.
- O předepsání zálohy na nadměrný odpočet správce daně daňový subjekt vyrozumí
- Vznikne-li předepsáním zálohy na nadměrný odpočet vratitelný přeplatek, vrátí ho správce daně daňovému subjektu bez žádosti
- Podá-li daňový subjekt proti postupu správce daně při posouzení vzniku nároku na zálohu na nadměrný odpočet námitku, správce daně ji posoudí a rozhodne o ní
- Předepsal-li správce daně v průběhu vyměřovacího (doměřovacího) řízení zálohu (případně více záloh) na nadměrný odpočet, zohlední její (jejich) výši při stanovení daně a určí částku, která má být v důsledku vypořádání zálohy (záloh) daňovému subjektu vrácena nebo která má být daňovým subjektem uhrazena

170

NOVELA 2020

Záloha na daňový odpočet §174a

Nárok na zálohu na nadměrný odpočet vzniká přímo ze zákona. Diskreční pravomoc má správce daně pouze ve vztahu k posouzení toho, zda byly splněny zákonné podmínky pro jeho vznik. Uplatnil-li daňový subjekt v daňovém řízení zahájeném podáním daňového přiznání nebo dodatečného daňového přiznání nárok na nadměrný odpočet, vzniká mu podle ustanovení § 174a daňového řádu ve spojení s ustanovením § 105a zákona o DPH nárok na zálohu na nadměrný odpočet za následujících podmínek:

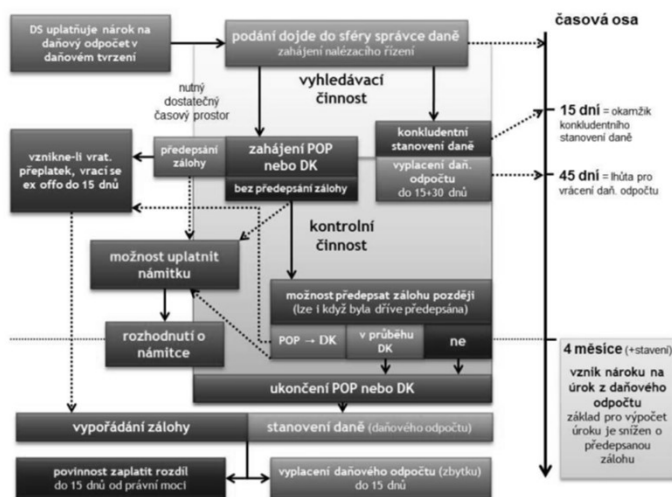
správce daně před stanovením (vyměřením, doměřením) daně zahájil kontrolní postup (postup k odstranění pochybností nebo daňovou kontrolu), ve kterém v okamžiku posuzování podmínek vzniku nároku na zálohu prověřuje pouze část deklarovaných plnění, a vyčíslením „**neprověřované**“ části vznikne nárok na jednotlivou zálohu **ve výši nejméně 50 000,- Kč**.

Záloha na nadměrný odpočet je institut z roviny platební. Správce daně tedy při posuzování splnění podmínek nároku na zálohu neprovádí „dílčí stanovení daně“ založené na dokazování. Naopak smyslem řešení vracení „**neprověřované části**“ nárokovaného nadměrného odpočtu formou záloh na nadměrný odpočet je „rychlé“ vyplacení (či jiné použití) zálohy na část nárokovaného nadměrného odpočtu, který dosud nebyl stanoven, bez nutnosti provádět složité dokazování.

Metodický pokyn Č. j.: 2564/21/7700-10124-050201

171

Záloha na daňový odpočet

www.vondrak.cz

172

§ 175 – Způsoby vymáhání

- Za vymáhání daní DŘ považuje:
 1. daňovou exekuci
 2. vymáhání nedoplatku prostřednictvím soudu nebo soudního exekutora
 3. uplatnění pohledávky v insolvenčním řízení
 4. přihlášení nedoplatku do veřejné dražby
 - Pojem „vymáhání“ je širší než pojem „daňová exekuce“.
- Explicitně: SD by měl volit takový způsob vymáhání, při kterém náklady související s vymáháním nebudou ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku!
 - V praxi se týká zejména případů předávání drobných částek k vymáhání soudním exekutorům.

www.vondrak.cz

173

§ 239 až 241 Přechod daňové povinnosti

- Daňová povinnost je **smluvně nepřenositelná**.
 - Neúčinnost (ex lege) dohod vůči SD, podle nichž daňovou povinnost ponese místo DS zcela nebo částečně jiná osoba (§ 241).
 - Výjimka:
 - dohodu umožňuje jiný zákon
 - dobrovolné zajištění daně DS osobou odlišnou od DS dle pravidel DŘ (např.. dobrovolné ručení, bankovní záruka, zástavní právo k majetku jiné osoby)
- **Přechod daňové povinnosti** = přechod práv a povinností na právního nástupce DS
 - Nastává při:
 1. **úmrtí FO**
 2. **zániku PO bez likvidace**
 - Právní nástupce:
 1. dědic (má procesní postavení zemřelého DS)
 2. nástupnická PO (má procesní postavení zaniknuvšího DS)

www.vondrak.cz

174

§ 239 až 241 – Přejchod daňové povinnosti

1. ÚMRTÍ FO:

Pro účely správy daní se na právní skutečnosti hledí tak, jako by zůstavitel žil do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti.

- daňová povinnost zůstavitele přechází na dědice (→ procesní postavení DS)
 - místně příslušný zůstává původní SD (= výjimka z obecné úpravy, delegace možná)
 - povinnost daň uhradit je limitována výší nabytého dědictví
- A. Dědic znám:
- dědic má povinnost podat ŘDT či DDT do 6 měsíců od úmrtí za uplynulou část zdaňovacího období → ve stejné lhůtě má povinnost uhradit daň
 - pokud je více dědiců → může podat kterýkoli, nedohodnou-li se, ustanoví SD jednoho z nich společným zástupcem → povinnost uhradit daň společně a nerozdílně (solidární odpovědnost)
- B. Dědic není znám, dosud neustanoven správce dědictví
- SD dá podnět soudu k jeho ustanovení → Do doby ustanovení nebo ukončení dědického řízení:
 - daňové řízení týkající se daň. Povinnosti zůstavitele neběží
 - staví se lhůty: k podání ŘDT, DDT + pro stanovení daně + pro placení daně
- C. Ustanoven správce dědictví:
- správce dědictví – plní daňové povinnosti dědice vlastním jménem na účet svěřeného majetku (jeho procesní postavení: § 20 odst. 3)
- D. Dědicem je stát (odúmrť)

www.vondrak.cz • SD vypořádá zjištěnou daň → zastaví řízení dle § 106 odst. 1 písm. c)

175

Následky porušení povinností při správě daní

§ 246 až 254

www.vondrak.cz

176

NOVELA - Sankční systém

- ČÁST ČTVRTÁ
- NÁSLEDKY PORUŠENÍ POVINNOSTÍ PŘI SPRÁVĚ DANÍ A NÁHRADY
- Hlava I Přestupky
 - Pokuta za porušení povinnosti mlčenlivosti
- Hlava II Pokuty a penále
 - Pořádková pokuta
 - Pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy
 - Pokuta za opožděné tvrzení daně
 - Penále
- Hlava III Úroky
- Díl 1 Společná ustanovení
- Díl 2 Úroky hrazené daňovým subjektem
 - Úrok z prodlení
 - Úrok z posečkané částky
- Díl 3 Úroky hrazené správcem daně
 - Úrok z vratitelného přeplatku
 - Úrok z nesprávně stanovené daně
 - Úrok z daňového odpočtu

www.vondrak.cz

177

§ 246 – Porušení povinnosti mlčenlivosti

- Porušení povinnosti mlčenlivosti je přestupkem → týká se pouze FO:
 - úřední osoba
 - osoba zúčastněná na správě daní
- Procesně se postupuje podle přestupkového zákona a správního řádu.
 - nejde o výkon správy daní!
 - uložená pokuta není příslušenstvím daně!
- Inicie k projednání přestupku:
 - podnět DS či třetí osoby
 - ex offio
- Rozsah sankce: 0 až 500.000 Kč
- Správní orgán příslušný k projednání přestupku:
 - SD nejbližší nadřízený správci daně, k jehož činnosti se povinnost mlčenlivosti vztahuje (nejenom FR jako tomu bylo dle ZSDP)
 - V případě, že se povinnost vztahuje k činnosti více SD, je to ten nadřízený SD, který zjistil podezření z mlčenlivosti jako první

www.vondrak.cz

178

§ 247 až 249 – Pořádková pokuta

- Pořádkovou pokutu do 50000.- lze (osobě zúčastněné na řízení) uložit za:
 1. Delikty při jednání se správcem daně, taxativní výčet:
 - a) navzdory **předchozímu napomenutí** je rušen pořádek
 - b) **neuposlechnutí úřední osoby**, která jednání vede
 - c) **urážlivé chování** k úřední osobě nebo osobě zúčastněné na správě daní **navzdory předchozímu napomenutí**

Pořádkovou pokutu podle odstavce 1 lze **uložit** i tomu, kdo **učiní hrubě urážlivé podání**.
- Prekluzivní lhůta pro uložení:

Ad 1: rozhodnout o uložení PP lze při jednání vedeném SD (pokud delikvent odejde před předáním rozhodnutí → zaprotokolovat → lze tak fakticky vydat i po jednání)

Ad 2: **1 rok (ode dne deliktního jednání)** → do té doby musí být uloženo pravomocně

www.vondrak.cz

179

§ 247 až 249 – Pořádková pokuta

- Základní mantinely diskrece při ukládání:
 - SD dbá, aby výše pokuty nebyla **v hrubém nepochopitelně** k významu porušené povinnosti a k závažnosti následku
- Opravný prostředek: odvolání do 30 dnů, má odkladný účinek
- Splatnost: nově 15 dnů od právní moci rozhodnutí o odvolání
- SD, který pořádkovou pokutu uložil → ji vybírá a vymáhá, je příjmem veřejného rozpočtu financujícího činnost SD.
- Zjednodušený proces ukládání (dříve tzv. blokové řízení) u deliktů při jednání se SD. Podmínky:
 - Pořádková pokuta do 5.000,- Kč
 - Souhlas osoby zúčastněné na jednání + ochota a připravenost uhradit pokutu na místě
 - Rozhodnutí do protokolu:
 - tím nastává splatnost, odvolání: NE
 - důvody a výše do protokolu (= odůvodnění)
 - stejnopis osobě bez vyžádání

www.vondrak.cz

180

§ 247 až 249 – Pořádková pokuta

Jiné ztěžování či maření správy daní:

spočívající v nesplnění procesní povinnosti nepeněžitě povahy stanovené zákonem či rozhodnutím SD, pokud:

zákon nespojuje s jejím porušením jiný důsledek → subsidiární použití

Rozsah sankce: opakovaně, nově do 500.000,- Kč

Pokuta může být uložena i tomu, kdo závažným způsobem **narušuje či maří proces spravování daně**; nejde již jen o narušování již probíhajícího jednání, ale zejména neplnění jiných povinností nepeněžitě povahy, jimiž může být nedostavování se k výzvě správce daně k jednání bez náležité omluvy, nedodání správcem daně vyžádaných listin, které má tato osoba v držení a podobně. Uložení pokuty či jeho hrozba je jistě donucovacím prostředkem k zajištění řádného průběhu řízení a umožňující dosažení cíle daňového řízení, tedy stanovení či vybrání daně ve správné výši. Pokud však existuje jiný donucovací prostředek k jeho naplnění, má užití takového prostředku před uložením pokuty přednost.

www.vondrak.cz

181

§ 247 až 249 – Pořádková pokuta

- § 247a platný od 1.1.2015
- Pokuta za **nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy**
- Pokutu do 500 000 Kč může správce daně uložit tomu, kdo
- - nesplní registrační, ohlašovací nebo jinou oznamovací povinnost stanovenou daňovým zákonem nebo správcem daně, nebo
- - nesplní záznamní nebo jinou evidenční povinnost stanovenou daňovým zákonem nebo správcem daně.
- Daňovému subjektu vzniká povinnost uhradit pokutu ve výši 2 000 Kč, pokud učinil podání podle § 72 odst. 1 jinak než elektronicky, ačkoli byl povinen jej učinit elektronicky.
- Správce daně kromě pokuty podle odstavce 2 uloží pokutu do 50 000 Kč, pokud daňový subjekt nesplněním povinnosti učinit podání **elektronicky** závažně ztěžuje správu daní.
- Definice **elektronicky** – pouze § 42 = datovou schránkou!!!!

www.vondrak.cz

182

§ 247 až 249 – Pořádková pokuta

■ NOVELA

- Vypouští se podmínka, podle níž je možné pořádkovou pokutu uložit, pokud zákon nestanoví jiný důsledek.
- V aplikační praxi panovala nejistota ohledně toho, co všechno lze považovat za jiný důsledek.
- Navíc tak byl potlačován smysl pořádkové pokuty, která má primárně vynucovací funkci a její uložení může nastoupit až po marném uplynutí lhůty stanovené ve výzvě, ve prospěch sankcí, které je možné uložit rovnou jako sankci za určité protiprávní jednání.
- změna u pokuty dle §247a za **nepodání tvrzení v elektronické podobě**
- –snížení na 1 000 Kč
- –pouze v případě, že na výzvu SD nebude zasláno elektronické tvrzení
- –v případě závažného ztěžování správy daní v důsledku neodstranění vad podání (nezaslání elektronického podání) pokuta až 50 000 Kč

www.vondrak.cz

183

§ 250 – Pokuta za opožděné tvrzení daně

■ Tato pokuta:

- se týká všech ŘDT a DDT podaných pozdě nebo vůbec
- vzniká přímo ze zákona, pokud je zpoždění > **5 pracovních dní**
- Pokuta za opožděné tvrzení daně vzniklá v důsledku pozdního podání ~~řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení~~ se nepředepíše a daňovému subjektu nevzniká povinnost ji uhradit, dosáhne-li její výše vypočtená podle odstavce 1 nebo 2 částku menší než 1 000 200 Kč.

■ Sazby:

- 0,05 % stanovené daně za každý následující den prodlení, nejvýše však 5 % stanovené daně,
- 0,05 % stanoveného daňového odpočtu za každý následující den prodlení, nejvýše však 5 % stanoveného daňového odpočtu, nebo
- 0,01 % stanovené daňové ztráty za každý následující den prodlení, nejvýše však 5 % stanovené daňové ztráty.
- Splatnost pokuty: 30 dnů od oznámení PV

www.vondrak.cz

184

§ 250 – Pokuta za opožděné tvrzení daně

Výše daně	Délka zpoždění podání daňového tvrzení, kdy pokuta nevzniká		Maximální výše pokuty (5 % - tj. při 100/500 dnech zpoždění)
	0,05 % <i>daň, daňový odpočet</i>	0,01 % <i>daňová ztráta</i>	
1 000 Kč	1 000 dnů	5 000 dnů	50 Kč (nikdy nevznikne)
5 000 Kč	200 dnů	1 000 dnů	250 Kč (nikdy nevznikne)
10 000 Kč	100 dnů	500 dnů	500 Kč (nikdy nevznikne)
50 000 Kč	20 dnů	100 dnů	2 500 Kč
100 000 Kč	10 dnů	50 dnů	5 000 Kč
500 000 Kč	2 dny	10 dnů	25 000 Kč
1 000 000 Kč	1 den	5 dnů	50 000 Kč
5 000 000 Kč	-	1 den	250 000 Kč

www.vondrak.cz

185

Novela – §259aa

prominutí pokuty za opožděné daňové tvrzení

- pokud k pozdnímu podání došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit
- při posouzení rozsahu prominutí správce daně zohlední skutečnost, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost vzniklé pokuty
- promítnout lze pokuty vzniklé po 1. 1. 2021
- rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. července 2020, čj. 5 Afs245/2019-28 ve věci sporu o prominutí pokuty za pozdní podání oznámení o osvobozených příjmech ze zdravotních důvodů

www.vondrak.cz

186

Penále

- Tato sankce vzniká obligatorně přímo ze zákona za nesplnění povinnosti tvrzení (= nejde o delikt v platební rovině), v důsledku čehož dojde k doměření ex offo:
 - výše penále – jasně stanovená bez možností diskrece:
 - a) 20 %, je-li daň zvyšována
 - b) 20 %, je-li snižován daňový odpočet
 - c) 1 %, je-li snižována daňová ztráta (bylo 5 %)
 - zmínění sankce za vyšší daňovou ztrátu: penále = a) – c)
- Povinnost penále nevzniká, pokud DS podá DoDAP nebo DoVY.
 - DŘ explicitně neřeší, zda povinnost uhradit penále vznikne i v důsledku vyššího stanovení daně po provedeném přezkumném či obnoveném řízení zahájeném ex offo → penále v tomto případě nevzniká.

www.vondrak.cz

187

Novela - penále

- **NOVELA 2020**
- **(4) Povinnost uhradit penále nevzniká z daně dodatečně tvrzené v dodatečném daňovém přiznání nebo dodatečném vyúčtování, na jehož základě došlo k doměření daně. To neplatí, pokud toto dodatečné daňové přiznání nebo dodatečné vyúčtování nebylo přípustné.**
 - Tato liberace obecně nedopadá na případy, kdy dochází ke stanovení daně na základě provedené daňové kontroly.
 - První výjimka: § 87/4 DŘ (kontrola byla zahájena bez předchozí výzvy k podání daňového tvrzení podle § 145 DŘ, ačkoliv tato výzva podle zákona vydána být měla).
 - Druhá výjimka: DDAP nebylo přípustné.
 - Liberace ze vzniku penále nenastane v případě, kdy daň je doměřena na základě údajů uvedených v nepřípustném daňovém tvrzení. Nepřípustnému daňovému tvrzení nelze přiznat stejné účinky jako daňovému tvrzení přípustnému.

www.vondrak.cz

188

Úrok z prodlení

- DS je v prodlení, pokud neuhradí daň do dne její splatnosti.
- **NOVELA:**
- Základem pro výpočet úroku z prodlení je
 - a) splatná daň, která nebyla uhrazena, nebo
 - b) vratka vzniklá v důsledku neoprávněného uplatnění daňového odpočtu nebo daně.
- Úrok z prodlení vzniká:
 - ze zákona za každý den prodlení
 - odvozován vždy od původního dne splatnosti daně, tj. i pokud je stanoven náhradní den splatnosti daně!

www.vondrak.cz

189

NOVELA – Úrok z prodlení

- SD vyrozumí o výši úroku vždy po pominutí důvodů pro vznik úroku -§251a/3
- úrok hrazený správcem daně se započítává na náhradu škody -§251d
- úrok z prodlení vzniká od **čtvrtého dne** po původním dni splatnosti –toleranční doba tři dny
- **Minimální výše úroku zvýšena na 1000,-Kč.**
- Limit se týká jednoho druhu daně u jednoho SD. Postihuje stejně úrok placený DS jako úrok placený SD.
- O předpisu úroku vyrozumí správce daně DS způsobem dle § 153/3 DŘ.
- Vyrozumění dle § 153/3 DŘ bude současně obsahovat poučení o případných následcích spojených s neuhrazením úroku ze strany DS. Vyrozumění lze pak s ohledem na zásadu procesní ekonomie spojit i s vyrozuměním o existenci dalších evidovaných nedoplatků.

www.vondrak.cz

190

Novela – Úrok z prodlení

- Mění se sazba úroku: **výše úroku z prodlení odpovídá výši úroku z prodlení podle občanského zákoníku.**
- DŘ → ObčZ → Nařízení vlády
- **Nařízení vlády č. 351/2013 Sb.**, které stanoví výši úroku z prodlení ve výši repo sazby stanovené ČNB pro první den kalendářního pololetí, které předchází kalendářnímu pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů.
- Repo sazby ČNB k 1. 1. 20: 2,00, 7. 2. 20: 2,25, 17. 3. 20: 1,75, 27. 3. 20: 1,00
11. 5. 20: 0,25, 4. 6. 97: 39,00, 18. 12. 08: 2,25

www.vondrak.cz

191

Výše daně	Délka prodlení s platbou daně, kdy nevzniká úrok z prodlení
1 000 Kč	3 703 dní
5 000 Kč	740 dní
10 000 Kč	370 dní
50 000 Kč	74 dní
100 000 Kč	37 dní
500 000 Kč	7 dní
1 000 000 Kč	3 dny
5 000 000 Kč	0 dní

www.vondrak.cz

192

NOVELA 2020

typ úroku	nyní	po novele	srovnání (repo= 0,5 %)
úrok z prodlení -platí DS	repo + 14 %	repo + 8 %	14,5 % // 8,5 %
úrok z posečkání -platí DS	repo+ 7 %	0,5 * (repo + 8 %)	7,5 % // 4,25 %
úrok z vrat.přepl. -platí SD	repo + 14 %	repo + 8 %	14,5 % // 8,5 %
úrok z nes. St. -platí SD	repo+ 14 %	repo + 8 %	14,5 % // 8,5 %
úrok z neop. Exe.-platí SD	2 * (repo+ 14 %)	2 * (repo+ 8 %)	29 % // 17 %
úrok z daň. Odp. -platí SD	repo+ 2 %	0,5 * (repo+ 8 %)	2,5 % // 4,25 %

www.vondrak.cz

193

Novela - §254 Úrok z nesprávně stanovené daně

- **Stávající úrok z neoprávněného jednání správce daně je nahrazen pojmem úrok z nesprávně stanovené daně.**
- Principem je pochybení SD v nalézací rovině daňového řízení (vyměření nebo doměření daně).
- Vzhledem k tomu, že pojem daň je v souladu s § 2 DŘ použit v nejširším slova smyslu, vztahuje se tento typ náhrady nejen
 - - na stanovení „kladné“ daně, kterou je DS povinen uhradit,
 - - ale i na pochybení při stanovení daňového odpočtu, který je vratkou z příjmové strany veřejných rozpočtů,
 - - na „předběžnou“ úhradu daně vyčíslené prostřednictvím částky uvedené v rámci zajišťovacího příkazu.
- 62 Af 87/2019 -35

www.vondrak.cz

194

